

# Déli Hírlap

A hársági magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével  
**Dr. VUCHETICH ENDE**  
 vezetőjevel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal  
**TIMIȘOARA**  
 I., Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28-10.  
**Dr. VARNAY ELEMÉR**  
 felelős szerkesztő.

## A magyarság és az új rendszer

Antonescu tábornok, országvezér nap-nap után felhívásokkal fordul az ország lakosságához, amellyel így tartja fenn a kapcsolatot. Rendre, fegyelemre, nyugalomra inti a népet és türelmet kér az elvégzendő nagy munka számára. Mert valóban nagy az a munka, mely elvégzésre vár. Nem kormányváltásról van szó, hanem rendszerváltásról. Nem az folyik le szemünk előtt, amit annyiszor láttunk az elmúlt húsz esztendő alatt, hogy egyik minisztert követi a másik, hanem az egész állam újjáépítése alapjaitól kezdve. És lehetetlen a legszkeptikusabb ember számára is nem örömmel és megnyugvással olvasni, amikor az országvezető azt mondja kiáltványában, hogy olyan országot akar teremteni, melyben a jog és igazság uralkodik, amelyben a törvény és a törvényesség az úr, amelyben nem az összeköttetés, hanem az érdem számít és amelyben a jólét jótéteményeit ne csak az egyes élvezhesse, hanem mindenki.

Heroszi munka az, melyet Antonescu országvezető magára vállalt, mert mielőtt hozzáfoghatna az építő munkához, el kell takarítania romokat, egy bűnös, az erőszakra felépített rendszer romjait. Ebben a herkulési munkában kötelessége minden állampolgárnak támogatást nyújtani a miniszterelnököknek és munkatársainak. És ebben a munkában őszinte, becsületos segítőtársai lesznek a romániai magyarok is, akik szintén nem akarnak mást, mint a rendet, a nyugalmat, az életlehetőségek biztosítását, a törvényesség és igazság uralmát. Mert ha az elmúlt sötét rendszer szenvedéseket mért azokra, akiknek kitar-tása és bátorsága odavezetett, hogy ma legalább remélhetjük egy új korszak beköszöntét, úgy ebben a szenvedésben részesek voltunk mi. Mi és az állam minden polgára, akit egyforma kegyetlenségű sújtott a jogtalanság és igazságtalanság. Azért jöttem, hogy mindenkinek megadjam a jogot és szabadságot és az emberi módon való megélhetés lehetőségét, — mondotta az országvezér. Egész program van ebben az egy mondatban. És mi hinni akarunk ennek a programnak a megvalósításában és hittel segíteni is akarunk.

Az ország új alkotmánya most készül. Nem tudjuk, hogy részleteiben milyen lesz, de Antonescu tábornok eddigi nyilatkozatai és szavatai alapján biztosak vagyunk benne, hogy ennek alapja sem lehet más, mint a jog, a törvényesség, a szabadság és egyenlőség nemcsak a kötelezettségekben, hanem a jogokban is. És talpköve lesz az állami életnek és rendnek a tiszta erkölcs, a melyért annyit harcoltak és szenvedtek mindazok, akiket nem félemlített meg a terror és akik biztak a tisztultabb jövő eljövételében. Románia lakosságára súlyos csapásokat mért az idej esztendő. Hisszük, hogy az országvezér államépítő programját magában foglaló új alkotmány egyenrangú állampolgárokként befogadja a romániai magyarságot is az alkotmány sáncái közé. Ebben a feltevésben és ebben a reményben ajánljuk fel segítő akaratainkat és építő munkánkat.

## Antonescu tábornok, államvezető nyilvánosságra hozta szeptember 5. éjszakájának történetét

A politikusok II. Carol volt király lemondásához kötötték Antonescu tábornok támogatását

Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion tábornok, miniszterelnök, államvezető a következő közléseket tette:

Annak érdekében, hogy véget vessék minden a bel- és külföldön a király lemondásával kapcsolatos mendemondának, a történelmi igazság érdekében a szeptember 5—6-iki eseményekről a következőket hozom nyilvánosságra:

1. Öfélése II. Carol király szeptember 5-én déli 12 óraker magához kéretett és a bel- és külpolitikai helyzet hosszas ismertetése során megbízott a kormány megalakításával.

2. Ugyanezen a napon este

21 óraker megjelentem az uralkodó előtt és bejelenttem, hogy visszaadom a megbízást, mert akivel csak a kormányalakításról tárgyaltam, csak akkor volt hajlandó együttműködni, ha a király lemond.

3. A király nem volt hajlandó más megoldásra,

### A csütörtöki nap lefolyása

4. Szeptember 5-én egész napon át tárgyaltam a kormány megalakítására, hogy olyan kormányt teremtsék, amei a helyzet ura. Minden kísérletem hiábavaló volt és Bucurestiben közben egyre szomorúbbá vált a helyzet. Figyelmeztettem öfélésemet, hogy minden helyzetfordulat új megoldásokat követel és bizalmasan közltem, hogyha a helyzet súlyosbodni fog, alkalmazni kell új megoldásokat.

5. Szeptember 5-én 21 óraker a miniszterelnökségen voltam, amikor jelentették nekem, hogy a miniszterelnökség palotája körül lövéseket hallani, ugyanakkor távbeszélőn is érkeztek jelentések, hogy a rendőrprefekturánál, ahol 3 esendőrt teljesített szolgálatot, tömegek gyülekeznek, ugyanúgy a Nemzeti Színház előtt is nagy mozgolódások vannak és a tüntetők a királyi palota felé menetnek. Első elhatározásom az volt, hogy a tüntetők közé megyek és megállítom őket. Erről lebeszéltem és ekkor elhatároztam, hogy a királyhoz indulok és kérem, hogy mondjon le.

6. Este 21 óra 30 percker, szóval fél óra múlva már a királynál voltam. Hosszú és drámai beszélgetés következett. Szinte perbeszédben tartam fel az utolsó 10 év eseményeit és az ott elkövetett hibák súlyos következményeit. Felkértem a királyt a lemondásra és reggel 4 óráig adtam erre gondolkodási

### „felkérem felséged a lemondásra...”

Sire!

A múltam, a tisztességem és az életem folyása kötelezett arra, hogy én kiséreljem meg az újjáépítés megteremtésére az igazi hazafiasságtól fűtött férfiak munkatársaként való megtalálását és ugyanakkor a király és az ország közötti újból testvériségesülési kiépítését. Ez a kísérletem nem sikerült, mert mindenki, akilhez odafordultam, Felséged lemondását követelte. Ebben a helyzetben, — amikor a várható agitáció következtében lendő vérontásnak, egy polgárháborúnak és egy idegen megszállás veszélyének lehetőségét is ki akartam zárni —, írásban is felkérem Felségedet a lemondásra. Ez az ország szava és aki másként cselekszik, bünti követ el.

Felhivom Felséged figyelmét arra a súlyos felelősségre, amely rök időkre Felségedre hárulna, ha nem hallgatna meg kérésemet és minden tetővázás nélkül nem teljesítené azt.

Amit mondok, amit kérek, az ország és a hadsereg kívánsága.

1940. szeptember 6.

Antonescu Ion tábornok,

míg végül úgy én, mint Pop Valer miniszter rábeszélte a királyt, aki

reggel 4 óraker diktatórikus jogkörrel átadta nekem a kormányzást.

A dekrétum így hangzott:

„Mi, Carol II. Isten kegyelméből és a nép akaratából Románia királya, az összes jelenlevőknek és eljövendőknek egészséget, elrendeltük és elrendeljük: 1. Antonescu Ion tábornokot, miniszterelnökké korlátlan jogkörrel az államvezetésre kinevezük, 2. A királyt a következő felségjogok illetik meg: ő a hadsereg feje, pénzt verethet, kitüntetések adományozhat, övé a kegyelmezés, amnestia és büntetésleszállítás joga, fogadja és kinevezi a nagyköveteiket és meghatalmazott minisztereket, szerződéseket köt. Megváltoztatja az alaptörvényeket és a miniszterelnök ellenjegyzésével kinevezi a minisztereket és államtitkárokat. 3. Az államhatalom többi joga a miniszterelnököt illeti. II. Carol Rex, Antonescu Ion tábornok, miniszterelnök.”

időt. Pop Valer, aki együtt volt velem, támogatta előterjesztésemet.

7. Este 23 óraker eltávoztam a királytól és hozzájárultam ahhoz, hogy azzal tárgyaljon reggel 4 óráig, akivel jonak látja.

8. Mikor a királytól eltávoztam, Mihai nagyvadászhoz mentem. A nagyvadászhoz a következő szavakat intéztem:

„Fenség, már tegnap szerettem volna Fenségednél jelentkezni, de a legutóbbi 48 óra eseményei oly gyorsan peregtek, hogy pillanatnyi időm sem volt. A helyzet igen súlyos, de Fenséged egy pillanatra se nyugtalankodjék. Antonescu tábornok az életével felel, hogy megmenti a helyzetet, biztosítja az ország jövőjét és Fenséged életét.”

9. A király az éjszaka folyamán tárgyalta Teodorescu Paul tábornokkal és Mihai Gheorghe tábornok szárnysegédével,

akik azt tanácsolták, hogy ne mondjon le. Tanácskozott ezenkívül Baliff tábornokkal. Megjelentek ezenkívül az uralkodó előtt Brătianu Gheorghe, Cuza A. O., Manoilescu Mihail és Popescu Dávid is, akik az őn nézetemhez csatlakoztak.

10. Mintán 4 óra előtt 10 perc volt és láttam, hogy a király elhatározásában tétovázik. Elefterescu alezredest, a következő szöveget levéllel küldtem az uralkodóhoz:

## II. Carol király döntő elhatározása

Efterescu alezredcsnek parancsa volt, hogy közölje a királlyal, hogy legkésőbb reggeli 6 óráig várom a választát.

Elhatározott gesztus volt, de kikerülhetetlen. A király az eseményektől és a felelősség súlyától teljesen összetörve, elhatározta, hogy lemond a trónról és az uralkodást a nagyvajdának adja át.

Upescu asszonynak az volt a terve, hogy a nagyvajda kösse sorsát a királyhoz és kövesse atyját a száműzetésbe. Ezt az utolsó és az ország ellen irányuló lépést és tervét a szárnysegédeknek sikerült megakadályozni.

11. Reggel 6 óra 10 perckor a király lemondott. Ugyancsak szeptember 6-án reggel 8 órakor I. Mihai király letette az esküt előttem, a pátriárka és Lupu dr. semmitőszéki főnök előtt a következő szöveggel:

„Hűséget esküszöm a román nemzetnek, esküszöm, hogy szentséggel megtartom az állam törvényeit, megőrzöm és megvédem a román nemzet létét és a román állam területi épségét. Isten engem úgy segéljen.”

A nemzetnek tudnia kell, hogy annak érdekei a király érdekei előtt állanak és a király, amíg a legmagasabb nemzeti érdekeket szolgálja, bizást bízhat a nemzet ragaszkodásával.

12. A nemzet és a történelem előtt eme ünnepeles órában elhatároztam, hogy ennek az elvnek a trónteremben is kifejezést adok és így üdvözöltem az új uralkodót: „Sire, Isten segítse a nemzetet, Felsőgedet és engem”.

13. Ekkor kértem az első kihallgatást az új királytól. Ezen a kihallgatáson a következő szavakkal fordultam hozzá: „Sire, most az eskü letétele után élete új korszakára lép át Felsőged, ennek a megoldásnak révén, amely egyetlen lehetőség volt a jelenlegi helyzetben az ország, a nép, és a dinasztia megmentésére. Két célt kell követnünk. 1. Az erkölcsi felemelkedést a nép számára abból a moesárból, amelyben éveken át vergődöttünk és a felemelkedés jegyében az összes igaz románok összefogásával és becsületes munkájával kell megfelelni eredményhez és teljes diadalhoz jutunk. 2. Második főfeladatunk, hogy az államnak és a nemzetnek visszaadjuk azokat az örökös jogait, amelyek megilletik és amelyekbe vissza kell helyezni.”

14. Ez az igazság és ez a történelmi sorrend, amelyben az események lefolytak és amelyek során a szeptember 5. és 6-i államfordulat lezajlott és amelynek következtében egyszersemindenkorra pozíciójává törtünk egy rendszert, amely az állam számára volt.

Itt az ideje tehát, hogy megszűnjön minden támadó szó egy olyan harcra kapcsolatban, amelyet megvittunk, amelynek végére értünk és amelyben győzelmeskedtünk. Ha mindez máig nem szűnhetett meg, kérem, hogy máától kezdődően szűnjék meg.

A trónra tekintünk fel tesztelettel és a múlttól emlékezünk mélyen elítélő hallgatással.

Bucuresti, 1940. szeptember 12.

ANTONESCU ION

tábornok, miniszterelnök, államvezető.

5. A legionáriusoknak semilyen újságjuk e pillanatban nincsen, tehát hivatalos közleményeinknél kívül semmi sem tekinthető hivatalos álláspontunknak és nem hárít felelősséget reánk.

6. További szervezkedésünkre vonatkozó rendelkezéseinket öntudatosan kell bevárni, mert a rendelkezéseinket hierarchikus úton fogjuk tudatni.

Bucuresti, 1940. szeptember 12.

HORIA SIMA

KIRÁLYI KEGYELEM AZ ELTÉLTETEKNEK

Bucurestiből jelentik: Királyi rendelettel a következő személyek kegyelemben részesültek: Precup Victor, Nicoara Vasile, Flesariu Octavian Mesarosu Stefan, Baciu Tiberiu, Gligor Marian, Dordea Nicolae, Nastasiu Constantin, Fericeanu Eugen, Penci Teodor, Horban Iuliu, Strambu Vasile és Mandrut Ilie, akiket a második hadtest hadbírósa az uralkodó elleni összeesküvés címén egyenként tíz évi súlyos börtönrre ítélt. 1934. április 22-én. Megkegyelmezték még Pututovici Leonida, Stanescu Mihai, Ramistru Alexandru és Zus Constantin elítélteknek, akiket Cristescu ezredes hadbíró ellen elkövetett, de nem sikerült merénylet miatt húsz évi kényszermunkára, illetve az utolsó három-három évi elzárásra ítélték. A megkegyelmeztettek között van még: Atofanei Gheorghe, Andritoiu Gheorghe és Boje Stefan, akiket Stefanescu Goanga egyetemi tanár ellen elkövetett merénylet miatt életfogytiglani, illetve hétéstizedei kényszermunkára, míg a harmadikat öt évi súlyos börtönrre ítélték. Kegyelemben részesült Andor Nicolae gyilkosságért és tiltott politika üzéséért 25 évi kényszermunkára ítélt legionárius, Petre Constantin, akit egy rendőr halálát megütéséért az ifjúi törvényszék tíz esztendői börtönrre ítélt, Popa Ion, akit egy oradeai ügyvéd meggyilkolásában való részvételéért tíz évi kényszermunkára ítélték, Petrescu Nicolae három évi fogházra ítélt legionárius, akit azzal vádoltak, hogy lemásolta és a Vaszgárdához továbbította titkos írásának kulcsát.

KÉT MILLIÁRD LEIBE KERÜLT

Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion tábornok, államvezető és miniszterelnök rendeletet adott ki, amellyel a királyi palota titkársága ügykezelésének felülvizsgálását végző bizottságban a következők szerepelnek: Capatana Aurel, a legfelsőbb semmitőszéki tanácsosa, Vasu I., a főszervezőszéki tanácsosa és Borsan ügyvéd, aki a titkári teendőket végzi.

Bucurestiből jelentik: A Curenul írja, hogy a fővárosi királyi palota környékének kisajátítása közel két milliárd leibe került.

I. MIHAI KIRÁLY ARCKÉPE

Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökség rendelete értelmében I. Mihai király arcképe lehet csupán mindenütt a legnagyobb tisztelettel kifejező helyen. Ezeket a képeket kizárólagosan a Monitorul Oficialnál lehet beszerezni, darabonként 15 leies egységárban.

A GÖRÖGORSZÁGBAN ÉLŐ ROMÁNOK HÜSÉGET ESKÜDTEK I. MIHAI KIRÁLYNAK

Athénből jelentik: Miron Nicolae román követ előtt az összes Görögországban élő román tisztviselő, megbízottak, szakértők és katonai személyiségek letették I. Mihai királyra a hűség- esküit.

Athénből jelentik: Motti Bozzari, a görög-román egyesület emőke hódoló táviratban köszöntötte I. Mihai királyt trónralépése alkalmából.

# Az új rendszer megszünteti a kamarillát

## Hat havonként váltják az udvar személyzetét A legionáriusok nem avatkoznak közhatósági ügyekbe

Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion tábornok-miniszterelnök, államvezető a következő rendeletet adta ki: A királyi udvar a legutóbbi események következtében alapvető változásokat igényel. A királyi palota udvartartását egyetlen cél szolgálatába kell átszervezni és ez:

a korona méltóságának biztosítása. Az erkölcsi piederstál az az alapfeltétel, amelyen a királyi udvarnak meg kell szerveződnie és el kell innen tűnni a politikának, erkölctelenségnek, intrikának, hiszlekedésnek, mert morális tekintetben minden és mindenkin felül kell állania ennek az intézménynek. A régi rendszert minden emlékével el kell tüntetni és ezért a jövőben összes szárnysegédet és palota hölgyeket a legnagyobb méltóságok kivételével hat hónapoként váltják az államfő kiválasztása szerint. Ennek az a célja, hogy a király és az anyakirályné a katonai és polgári családok előkelő tagjaival mind szorosabb kapcsolatba jussanak. A királyi palotában a korrektség, a tisztesség és tisztaság példamutatását kell látni. Az udvartartás személyzete lojális, becsületes, rendszerető és fejelemtisztelő egyének legyenek, akiket az államvezető előterjesztésére nevez ki a király és amelynyiben a rendszabályoktól eltérnének, ugyancsak az államvezető előterjesztésére a király távolít el.

Az udvartartás személyzete olyan kérdésekbe nem avatkozik, melyek nem tartoznak reá.

Az udvar új megszervezésére vonatkozólag rendszabályokat dolgoznak ki. Megszüntetik udvari miniszteri, ceremóniamesteri, nagykancellári és vezértitkári állások és mindenben a méltóság- teljes, becsületes és erkölcsös szellemben tartják meg az ország számára ezt a feltekinntessel nézett intézményt.

Antonescu Ion

### A légióparancsnok hivatalos közleménye

Bucurestiből jelentik: Horia Sima professzor a következő hivatalos közlést bocsátotta ki: Ertesüléseim szerint az országban — nem vagy jelentőségű — incidensek történtek a rendszerváltozás következtében. Hogy mindezeket

megelőzzem a jövőben, a következőket közlöm és rendelem el:

1. A legionáriusok nem avatkoznak semilyen olyan közhatósági kérdésbe, mely a kormány ügye. A legionárius rendőrség a légiókon belül teljesít szolgálatot és csak akkor avatkozik be, ha erre a közhatóság felkéri.

2. A legionáriusok a legteljesebb megértésben dolgoznak az állami hatóságokkal, azzal az öntudatos és méltóságáteljes magatartással, mely e mozgalmat jellemzi.

3. Olyan egyes tényezőket és provokáló gesztusokat, melyek a korrektt legionárius magatartással összeferhetetlenek, nem a vasgárdától származnak és ezek olyan periferikus rétegek akciója, akik most akarnak kompromittálni dolgokat, mikor a legionárius eszme győzelméhez érkezett el.

4. Minden kezdeményezés tilos a rendeletem kiadásától kezdve és minden akcióhoz előzetes hozzájárulásunk szükséges, amit vagy megadunk vagy nem.

## A román nép megtalálja a boldogulás útját

Vichyből jelentik: A lapok továbbra is foglalkoznak a romániai eseményekkel és rámutatnak arra a nagyjelentőségű átalakulásra, amelyet egy rendkívül energikus államvezető hajít végre, aki Romániának biztonságát és fejlődését adhat.

A Le Journal Antonescu tábornok személyével foglalkozik és különösen katonai képességeit, valamint politikai éleslátását emeli ki.

A román állam új vezetőjét rendkívül erős nemzeti érzés hatja át.

A Petit Parisien Bourgues tollából két cikkben foglalkozik Öfelsége I. Mihai király személyével és Antonescu tábornokkal. A cikkíró főleg azt emeli ki, hogy a román nép milyen hártalan szeretettel veszi körül ifjú uralkodóját, majd a továbbiakban Antonescu tábornok, államvezető kiváló képességeivel foglalkozik.

A Le temps szerint Antonescu tábornok nagy népszerűségnek örvend és az általa megteremtett új erkölcsi légkör eredményeként Románia élni és fejlődni fog.

A sajtó szinte egyöntetűen megállapítja, hogy az új uralkodóra nehéz feladatok várnak, szerencséjére azonban egy olyan ember áll mellette, aki a legjobban felkészült arra, hogy a nehézségekkel szembenézzen és aki rendelkezik azzal az erővel, hogy az államvezetésben szakítson egy hibákkal telt múlttal.

Az olasz sajtó szintén nagy cikkeket hoz a romániai eseményekről. A Regime Fascista „Új helyzet” című vezércikkében kiemeli, hogy Antonescu tábornok és Mussolini, valamint Hitler között lefolyt táviratváltás azt eredményezte, hogy

Románia külpolitikája egyenes úton halad és mentes minden kétségűségtől.

Románia a multban kötelezőre érezte magát, hogy a Versaillesben kapott helyzetét megtartsa és ezáltal Franciaországnak és Angliának kiszolgáltatassa magát, másrészt az elmult rendszer politikája nagyban hozzájárult az ország polgári és katonai felbomlásához. A volt uralkodó lemond

**Állás rendkívül kedvező időpontban következett be.**

Ma Románát egy olyan vezető irányítja, aki tudja, mit akar és aki erről nyomban bizonyosságot is szolgáltatott.

A múlt szerencsétlen rendszerének és politikusainak eltűnése, valamint a külpolitikai kérdések megoldása után a fiatal király és Antonescu tá-

bornok számára nyitva marad az út bátor és radikális reformok keresztülvételére. A béke, igazság és az fejlődés, amelyet Románia földjének gazdagsága biztosít, oda fog vezetni, hogy a román nép megtalálja a boldogulás útját.

A többi lapok megállapítják, hogy Antonescu tábornok megkezdte a tisztogatási munkát, amelyet elődei lehetetlenek tartottak.

# London lakossága elmenekül

## Churchill beszéde nem hozott „vigasztalást” Fokozott mértékben folyik az angol sziget bombázása

### A Hírlap társasági ügynökség jelentései

Londonból jelentik: Churchill miniszterelnök szerdán este rádióbeszédet tartott, amelynek során a következőket jelentette ki:

— Német bombavető repülőgép-hullámok vadászgépektől kísérve, három-négyszázas csoportokban jelennek meg a szigetország felett, hogy katonai célpontjainkat támadják. A németek erőfeszítése, hogy a levegő uralmát napközben magukhoz ragadják, mindenesetre döntő jelentőséggel bír a háborúban...

A németek fokozatosan nagy előkészületeket tesznek országunk elözönlésére. A motoroshajók száza indulnak el a német és holland kikötőkből az északfranciaországi kikötők felé, Dünkirchenből Brestbe és Bresten túl a gascognei öböl francia kikötőibe. Ezenkívül számos kereskedelmi hajókaravánt irányítottak a La Manche-csatornába a Calais-szoroson keresztül és ezek a hajókaravánok a francia partokon levő új német útegek védelme alatt kikötőről-kikötőre haladnak. Rendkívül nagyszámú kereskedelmi hajó tartózkodik német, holland, belga és francia kikötőkben és ezeknek az a feladatuk, hogy a norvég kikötőkből csapatokat szállítsanak, amelyek

Angliába nyomulnak majd.

## Sok dolga akad az angol tüzoltóknak

Londonból jelentik: A légügyi minisztérium szerdán este kiadott hivatalos jelentése szerint a nap folyamán tizenhét brit gép megsemmisült. Ezek közül három pilóta megmenekült. A szerdai légitámadások során a legnagyobb károk a Themse déli vidékén keletkeztek.

A London elleni légitámadásról most már világosabb jelentések érkeztek be. A gyújtóbombák számos helyen tüzet okoztak, egy nagyobb tűzvész keletkezett. Valamennyi tüzet eloltottak és

a tüzoltóság munkája minden dicséretet megérdemelt.

Az áldozatok számát illetően teljesen pontos értesülések még nincsenek, azonban úgy tudjuk, hogy London környékén 18 személy meghalt és 280 megsebesült. Az elmúlt éjszaka egyébként német repülőket támadást intéztek a Themse torkolatának közelében fekvő helységek ellen is. Több ház összeomlott, néhány személy meghalt és megsebesült.

Az eddigi megállapítások szerint a hétfő éjszakai London elleni ellenséges légitámadás alkalmával körülbelül 400 ember életét veszítette, míg 1400 megsebesült.

Délután 3 óra tájban nagyszámú ellenséges repülő közeledett az angol főváros felé. Az áldozatokról jelentés még nem érkezett be. Az egyik délen fekvő városra több bombát dobtak, itt több ember életét veszítette és sokan megsebesültek.

### AZ ANGOL LÉGIEGYSÉGEK KEVÉS SIKERT ERNEK EL

Londonból jelentik: A tájékoztatásügyi és légügyi minisztérium a következő közleményt adta ki: A calaisi dokkokat a lehető leghevesebb bombatámadások érték. Az angol repülőgépek éjszaka jelentek meg a kikötő felett és a dokkokat, valamint a kereskedelmi hajókat három órán keresztül bombázóporral árasztották el. Egy repülőgépünk az uszályhajókra dobott bombákat, ezek közül több a levegőbe roppant. Közben tűz ütött ki és nagy robbanások voltak hallhatóak. Kedden éjszaka Berlin bombázásával egyidő-

A nagyarányú hajóösszevonások mögött egy rendkívül nagyszámú német csapat tartózkodik, amely fegyvelemzetten a behajózásra vár. Nem mondhatjuk azt, hogy a németek előzőnk szigetünket, legfeljebb csak afelel lehetünk biztosak, hogy erre kísérletet tesznek. Azonban senki ne áltassa magát, hogy a partraszállást ellenségünk nem kísérel meg.

Erte az előkészületek a németeket annyira jellemző körültekintéssel és gondossággal folynak és az Anglia, Skócia, vagy Írország, esetleg miután három ellen egyszerre történő benyomulási minden pillanatban bekövetkezhetik. A jövő hetet, vagy ezt követő hetet történelmünkben világhírhírű eseménynek könyvelhetjük el. Ezt a spanyol Armada korával hasonlíthatjuk össze, amely egykor szintén a La Manche-csatorna felé közeledett, vagy azokkal a napokkal, amikor Nelson hatalmas fénykorát élte és amikor Napoleon hadserege útrakészen Boulogneben várakozott a behajózásra.

A miniszterelnök beszéde befejező részében Anglia valamennyi polgárát arra kérte, teljesítse kötelességét, majd pedig elismerő hangon nyilatkozott a légi és tengeri flottáról, valamint a szárazföldi hadseregről.

ben harci repülőgépeink támadást intéztek a bremeni dokkok és a wilhelmshafeni hajógyárak ellen. Másik fontos célpontot a bremeni repülőgépgyár nyújtott, ahol három épületet sikerült lángra gyújtani.

Berlinből jelentik: Az angol repülők Berlinhez hasonlóan két északnémetországi várost is megtámadtak. Több bombát a kereskedelmi negyedekre és a polgári lakosság házára dobtak. A károk jelentéktelenek, azonban több személy meghalt és megsebesült. A bombázás során egy fátalep kigyulladt és több munkásház teljesen elpusztult. A támadásban résztvevő ellenséges repülőgépek közül egyet Oldenburgtól északra lelőttünk.

## Harctéri jelentés az afrikai frontról

Rómából jelentik: Az olasz főhadiszállás valahonnan Olaszországból közli a 9. számú hadszíntéri jelentést: Az egyiptomi part mentén levő vasúti vonalakat, valamint a solluni és Sidi barrah-i katonai berendezéseket az olasz repülőgépek

éjszaka és nappal bombázták

és tüzeket, valamint robbanásokat okoztak. Ellenséges páncélos gépkocsikat bombáztunk és gépfegyverekkel löltünk. Az ellenséges repülőgépek légitámadást kíséreltek meg Derna ellen, de

légelhárító ágyúink megfutamodásra készítették őket.

Egy ellenséges repülőgépet biztosan, egyet pedig valószínűleg lelőttünk. Egy olasz gép nem ért vissza. Utólagos információ szerint Aden bombázása alkalmával szeptember 1-én és 2-án két angol torpedórombolót elsüllyesztettünk. Légi egységeink Khar-tumot bombázták, ahol egy hangárt ért találat, úgy-szintén a nyajai vasúti csomópontot, ahol raktárak is megsemmisültek. Ugancsak támadást intéztünk az abhazai repülőter ellen is, ahol

tüzeket okoztunk, amely messzire ellátszott.

*Ha gyermeke gondozásáról van szó....*

akkor használjon fölötte

**NIVEA**

gyermekszappant, -Baby-Crémel és gyermekpudert, mert ezek a gyártmányok orvosi előírás szerint a leg-fisztább nyersanyagokból készülnek



### VISSZAFORDULÁSRA KÉNYSZERÍTETTÉK AZ ANGOL BOMBAVETŐKET

Berlinből jelentik: Az angol katonai repülőgépek a csütörtökre virradó éjszaka is megismélték támadásukat a német főváros ellen. A Tiergartenben számos bombát találtak, amelyek kétségtelenül ugyanazt a célt szolgálták, mint a kedden éjszaka ledobott bombák. A támadó gépek egy részét már akkor visszafordulásra kényszerítették, amikor még Nyugatnémetország felett repültek. Ezek az angol gépek ott dobták le bombáikat, ahol éppen ekkor tartózkodtak. Néhány angol repülőgépnek az éjfél órákban rendkívül nagy magasságban repülve sikerült a Berlint védő övezeten keresztül hatolniuk. Nyomban légiradiót rendeltek el és a légvédelmi tüzérség is akcióba lépett. Az angolok észak és északnyugat felől érkeztek és a fővárost keresztül repültek. A főváros északnyugati részében egy gyújtóbombát dobtak le, amely egy gyárépületre zuhant. Kiseb tüz keletkezett és ezt rövidesen eloltották. Másutt lakóházakra és egyéb épületekre dobtak gyújtóbombákat. A tüzérségek valamennyi helyen azonnal megjelentek és a veszedelemet elfojtották.

### HAJÓKARAVÁNK ELPUSZTÍTÁSA A THEMSE TORKOLATÁN

Berlinből jelentik: Szerdán délután az egyik német repülőraj azt az értesülést kapta, hogy a Themse folyón mintegy 20 hajóból álló karaván indult el. Miatán a repülők a helyszínre érkeztek, majd

bukórepjléssel, illetve támadással sikerült egy torpedórombolót és hat kereskedelmi hajót felgyújtaniok.

A többi hajók visszasiettek kiindulási pontjukra.

Berlinből jelentik: Egy német harci repülőgépra szerdán délután megtámadta a Viktória-kikötőben álló tankhajókat, amelyeket lángbaborított. Egy gyújtóbomba az egyik petróleumhajóra esett, éppen akkor, amikor azokból a kőolajat kihajózták. A hajó lángba borult.

Berlinből jelentik: Annak a német bombavető rajnak, amely London katonai célpontjait sikeresen támadta, valamennyi gépe visszatért. A megtorló repülőátadások tovább folynak.

### LIVERPOOL TAMADÁSA

Berlinből jelentik: A csütörtökre hajó éjszaka német repülőgépek támadást intéztek Liverpool és más katonai szempontból fontos délangiai város ellen. A támadások az éjfél órákban következtek be.

Berlinből jelentik: A német bombavető Liverpool támadták és ott számos katonai célpontot erősen megrongáltak.

Valamennyi repülőgépünk visszatért. Az ellenség támadást kísérelt meg a kassali hídfő ellen, ahol harciocikkal és könnyű tüzérséggel jelentek meg, de útegeink

egy órai harc után a támadásra kényszerítettek az ellenséget.

Itt veszteségeink nem voltak. Ellenséges repülőgépek Assab lakott központi részét bombázták, ahol po gari lakóházakat értek találatok. Egy bennszüött meghalt, kettlen megsebesültek. Addis-Abebatól délre ugyancsak légi támadást kíséreltek meg az ellenséges repülőgépek, amelynek egy ellenséges repülőgépet lelőttünk és háromtagú személyzetét foglyul ejtettük. Massaua tengerészeti támaszpontja ellen is támadást kísérelt meg az ellenség, de légelhárító tüzérségünk éles tvekenysége arra kényszerítette a repülőgépeket, hogy bombáikat a tengerbe dobják. A 95. sz. jelentésben szereplő Dessie elleni légitámadás alkalmával két ellenséges repülőgépet lelőttünk le. Egy tengeralattjárónk, amely támaszpontjára visszatért az Atlanti Óceánban 27.000 tonna úrtartalván ellenséges hajótért süllyesztett el.

# A tűzálló csodafesték feltalálója teljes sikerrel mutatta be Temesvárott is korszakos jelentőségű találmányát

A görög óskor mondái regélnék kenőcsök-ről, amelyek azokat a hősöket, akik magukat bekenték velük, sérthetetlenekké tették. A mai modern világban Janó János harminckilenc esztendő magyar iparosnak festék alakjában sikerült megcsinálni azt a bívós erejű kenőcsöt, amely a fát, a vásznat és a leggyűlékonyabb anyagot is éghetetlenné teszi.

Janó János a Timisoarával szomszédos Uj-szentos községben született. Szentéről odakerült telepes szülőktől. A család több Sztancsófal-vára költözött és Janó János ott is nőtt fel és hat elemi iskola elvégzése után megtanulta a hentes-mesterséget.

Már süivőlvény korában valami ellenállhatatlan vágyat érzett a vegyészett iránt. A fiatal húspáros egymásután hozta meg magának a különböző vegyészeti könyveket és minden szabad idejében azokat bújtá. Aztán lombikokat és különböző vegyészeti felszereléseket is rendelt. Az idő során egész kis tudományos könyvtára és laboratóriuma volt. Éjszakákat fordított tanulásra és kísérletezésre és gyakran előfordult, hogy a sok gondolkozástól, töprengéstől rettentően megfájdult fejét vízzel telt dezsába dugta, hogy kissé lenyugodjék.

## A VELETLEN SEGÍTŐ KEZE

Évek előtt feltette magában, hogy a henteseket és mészárosokat újfajta hűtőkészülékkel ajándékozza meg. Olyan folyadékot akart előte-

remteni, amely a hűtőszekrényben a levegőt fagypontra lehűti és feleslegessé teszi a jeget. Egy alkalommal megtörtént, hogy a kis fakánál, amelyet keverésre használt, ráesett a kísérleti edény alatt égő gázlángra és mert a két keze mással volt elfoglalva, vagy három percig a lángban maradt. Amikor aztán a puhafából fargott keverőt fölemelte, csodálkozva látta, hogy az nem gyulladt meg, de még meg sem pörkölődött és nem is hevült át. Nyomban tisztában volt vele, hogy ez a folyadékknak köszönhető, amely kavaráss közben a fakánálára ráakodott.

## ÉRTEKES KARÁCSONYI AJÁNDÉK

Hosszadalmas és sok-sok türelmet igénylő kísérletezéseket folytatott aztán, hogy megalkossa és tökéletesítse a tűz ellen védő festéket. 1938 karácsony estéjén, amikor mások a karácsonyfa fényében gyönyörködtek, ott görnyedt laboratóriumában és dolgozott. Ejjékor, amikor a harangok Jézus Krisztus születését hirdették és az emberek az éjszakai misére siettek, megtalálta végre a dolgok igaz nyitját és feltárult szívvel örvendezve maga is énekelte:

— Dicsőség menyekben az Istennek és bé-kesség földön az embernek!  
Hálát adott Istennek és elhatározta, hogy

találmányát mindenkorra szóló karácsonyi aján-dék gyanánt az emberiség javára fordítja.

## A KÍSÉRLETEZÉS SOK PÉNZT ELVITTE

Bizony a kísérletezések éveit alatt sok gúny-nak volt kitéve. Bolondnak, eszelősnek csúfolták és nevettek rajta. A kísérletek rengeteg pénzt emésztettek fel. Megtakarított pénze, háza, földje ráment. Amikor elárverezték mindenét, a szomszédok kacagtak és azt mondták, úgy kell a félkegyelműnek. Mikor aztán úgy látszott, hogy anyagi eszközeinek elapadása következtében nem bírja kísérleteit folytatni, a véletlen megismertette Iliescu Danila nyugalmazott tan-felügyelővel, aki elvesztett fia fölötti fájdalomra úgy kerest gyógyulást, hogy pártfogásába vette Janó Jánost és pénzzel és tanáccsal is segítette és mert meggyőződött találmányának korszakos voltáról, kitartott és kitart mellette. Elkísérte Bucurestibe és ott végigkísíneltette az összes hi-vatalokat, amelyek hivata vannak a találmányo-kat elismerni és kipróbálni.

## A TALÁLMA NY TELJES SIKERE

A fővárosi tűzoltóság vezetői és szakértői csodálattal nézték a Janó-féle festékekkel bevont fadarabokat, amelyek félóráig is ott voltak a lángoló tűzben, anélkül, hogy meggyűltek volna. Még nagyobb bámulattal voltak iránta az arzená-lban, ahol bázarnokok, tűzértsztek és mérnő-kök voltak jelen a bemutatásnál. Kis faládkát megtöltöttek ekrazittal és azokat kívülről be-vonták Janó János festékével. A ládákra benzint töltöttek és meggyűjtötták. A benzín nagy lánggal elégett, de a ládák sértetlenek maradtak. Azán hűgesztő fegyver lángját irányították az ekrazitos ládákra, amelyek háromzer hó-fok mellett sem meg gyűltek, sem föl nem robbantak. A légügyi minisztérium szakértői is megvizsgálták Janó János festékét és a legtel-je-sebb elismeréssel szóltak róla.

## A csodafesték szabadalma

Heteken keresztül tartó bucurestii tartóz-kodás után Janó János magával hozta találmá-nyának szabadalmát és a csodafesték forgalom-bahozatalára szóló engedélyt. Az okmány hang-súlyozza, hogy a Janó János által feltalált tűz-álló festék hadászati szempontból — elsősorban repülőgépek faalkatrészeinek bevonására és el-lenséges bombák tűzokozásának megakadályo-zására — igen jelentős, de fontossága még na-gyobb a békében az emberek vagyonának a pusztító lángoktól való védelme révén.

## JANÓ BEMUTATJA TALÁLMA NYÁT

Janó János találmányát a királyi helytartó-ság udvarán mutatta be tegnap. Jelen volt Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezértitkár, számos mérnök, festékgyártási szakértő, tűzoltó-tiszt és több pénzember, aki a találmány iránt ér-deklődik. Hűgesztő fegyver segítségével három-ezerkétszáz fok hősegű tüzet fejlesztettek, amely-ben a beléje dobott jókora acéldarab harminc-négy másodperc alatt teljesen megolvadt. Aztán két, tenyérnyi nagyságú és a Janó-féle festékekkel bevont fadarab került a tűzbe és kétszer annyi ideig, vagyis hatvanperc másodpercig volt ki-téve a rettenetes forróságú tűznek. Mikor a fa-darabot kivették a lángokból, semmi nyom nem volt rajta, sőt nem is volt meleg. Ciupe dr. ve-zértitkár melegen rázta meg Janó János kezét és a többiek is mind gratuláltak.

## MIT MOND A FELTALÁLÓ

A bemutatás után a feltaláló ezeket mon-dotta:  
— Ez nem az egyedüli találmányom, mert

rajta kívül még húsz másik is van. Vannak ha-dászatiak is, de nekem kedvesebbek azok, ame-lyek a békés emberek boldogulását szolgálják. Ezek közül most csak azt a pácot említem, amely a megtörtént csemetézés után a raktárakban a búzát, lencsét és borsót éveken keresztül meg-óvjá a szisziktől. Most azonban minden figyelme-met és erélyemet tűzálló festékeknek gyártásá-ra és forgalomba hozatalára fordítom. A festék minden tetszés szerinti színben állítható elő és gyártására Timisoarán rendezkedtem be. Innen elterjesztem az egész országban és a külföldön is. Előállításra nem drága. Egy kilo, amellyel öt négyzetméternyi terület vonható be, mindössze százötven leibe kerül. Gyáramat idővel odáig akarom fejleszteni, hogy kilencszázkilencvenkilenc munkása legyen, mert az ezredik magam akarok lenni. Dolgozni, munkálkodni akarok továbbra is és a gyárban nemcsak a festéket, hanem többi bevált találmányomat is előállítjuk. A találmányban majdnem nyolcszáz ezer lei hever már. De az adósságok miatt nem félek és nem kell fél-niök hitelezőimnek sem.

Aztán elmélázva befejezi szavait:

— A feleségemet is befolyásolták azok, akik engem futóbolondnak tartottak és az asszony, aki nem tudta megérteni, hogy mire költöm a sok pénzt, három év előtt elhagyott. Most, amikor majd látni fogja sikereimet és hogy az elköltött pénz busás kamattal együtt visszaözlök majd hozzám, remélem, kibékül velem. Ennek minden dicsőségénél és anyagi eredményénél jobban örül-nék.

Félegyházi András

## A legionista győzelem ünnepnapja

Ma ünneplik a legionisták Codreanu Cornel születésnapját

A Buna Vestire közli Horia Sima, a legio-nista mozgalom vezetőjének következő felhíva-sát:

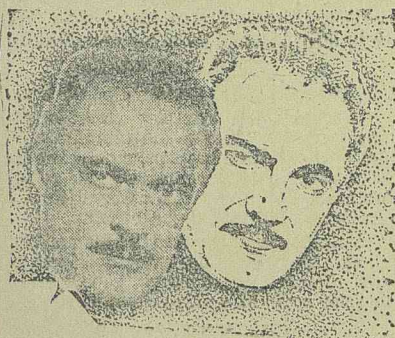
Legionisták! Szeptember 13-ika Codreanu Cornel születésnapja és egyben a legionista győ-zelem ünnepe is. Tizenhárom évvel a vaspárda megalakítása után megsemmisültek a román nép ellenségei és ma a legionista Románia közeledik a megvalósuláshoz. Az, amit a kapitány számta-lanszor mondott: „Hiszek hazám feltámadásá-ban és a rossznak megsemmisülésében!” ma csodálatos módon megvalósult az egész román nem-zet számára. Ezzel a nagy és magasztos gondolattal, lelkesedéssel és győzelmi énekekkel ülik meg a legionisták az egész ország területén a kapitány születésnapját.

Bucurestiben a fővárosi és vidéki legionáriu-sok ma, pénteken reggel nyolc órakor gyűlekez-

nek a mozgalom székháza előtt, ahol besorozzák őket a megfelelő egységekbe. Kilenc órakor győ-zelmi imádság lesz a Sf. Ilie Gorani templom-ban. Ezen résztvesznek a legionista mozgalom ve-zetői és a meghívottak. Tíz órakor megindulnak a menetoszlopok a Zöld Ház felé, ahol megün-nepelik a kapitány születésnapját.

Az ünnepséget a Buna Vestire legionista pa-rancsnoka, Mironovici Radu, valamint Iastinschi Vasile és Gheorghiu Aristotel legionarista pa-rancsnokok rendezik

## MA A CAPITOL-ban



A zöld

császár



Ufa-Film

Gustav Diebl  
René Deltgen, Carola  
Höhn, Ellen Bang, Hilde  
Hildebrand, Paul Wester-  
meier, Hans Leibelt,  
Aribert Wäscher



## APOLLO Ördög és fruska

Egy film tele szentimentális és drámai cselek-ménnyel. A főszerepekben: Priscilla, Rosemary és Lola Lane, Gale Page, John Graffield. — Rendezte: Kertész Mihály

**DÉLI HIRLAP**  
automata telefon száma: 28-10

## A kisebbségek jövője

A történelmi távlatok a legtöbb esetben a nagy idők, nagy emberek szabályát mutatják, lehet az is, hogy az események fordulatainak ábrában álló egykori emberek az idők „megszé-  
ző távolságában” váltak csak nagyokká. Amit  
létiünk, azt, hogy emberibbé, igazabbakká vál-  
tunk akkor, amikor a sors kereke lendül és foko-  
zatosan érezzük azt, hogy erkölcsi létünk emelke-  
dik; testünkben, hogy emberi létünk vágyik ben-  
nünk a megtisztulásra. Méltókká leszünk az idők  
szárához, ha emberi mivoltunk nemesebb részé-  
re folyomódunk és cselekedeteinket az eddigi-  
is nagyobb szigorral helyezzük az önbírálat  
és a lelki kielégülés parancsai alá.

Csak ezzel az emelkedettséggel tudjuk meg-  
világítani a jövő útját. Fel kell számolnunk a  
szisztematikus és őszinte érzésekkel kell az emberi  
cselekedeteket, az együttélés viszonyait megte-  
menteni. Az ember csaknem szüntelen sorsfordu-  
latok által teremtett helyzetben él és rajta áll,  
hogy a boldogságot okosan és hasznosan kihasz-  
ná. A boldogságot ott találja, ahol a szűz és gyű-  
lödet, csak a jelent teszi elviselhetővé,  
nem a jövő felépítését megakadályozza. Az  
szisztematikus és megértés munkája viszont el-  
sősorban az utóból az akadályokat, amelyeket  
a helyzet látszólag megteremtett. Ilyen elvek  
szisztematikus vétele mellett vizsgálhatjuk Romá-  
niának és Magyarországnak jövő helyzetét,  
mely annál őszintébb és annál igazabb lesz, mi-  
lőbb jobban rendelik alá a két állam felelős ténye-  
ző cselekedeteit az önzetlen belátás parancs-  
avának. Ez a „parancsszó” pedig ne a politi-  
ai opportunizmusból, hanem becsülettel emberi  
szépségből fakadjon, olyan érzésből tehát, amely  
nem hiányzik egyik nép felől sem.

Ma Erdély bőrcel között érzések dúlnak.  
A megváltozott életkörülmények, új helyzetek által  
alkotott különböző érzések hullámai verdesik  
jólismert és mindannyiunk szívébe fogadott,  
ragaszkodó alját. Néhány hét és az emberek  
rakják le az érzéseket, a hétköznapiak jön-  
nek, amelyeket cselekedeteinkkel, az élet meg-  
értésének külső tetteivel folytatunk le. A politika,  
mint az emberek feletti hatalom irányít és ezen-  
élül az ember, mint az élet legkisebb egysége,  
szisztematikus. Ami az utóbbit illeti, az egyes ember  
bírálatával, megértéssel és szeretettel végezze  
dolgát, helyezze belátását annak a nagyszerű  
bibliai tanácsnak körébe, hogy ne tegye azt más-  
nak, amit magának nem kíván. Nem tudunk  
szébb utat találni Erdély két rétegre osztott,  
jólismert és mindannyiunk szívébe fogadott,  
ragaszkodó ezen szavakban tömörült eszméjén  
és szép élete lesz. Boldog lesz majd magyar és  
román a tündéri Királyhágón, az Avasban és a  
Fagyúttán.

Nagyobb koncepciót fog igényelni az emberi  
élet tömegnyilvánulása: a politika. Hisszük, hogy  
hiszünk arra, az előbb említett tájakon Horthy  
Miklós magyar államfőnek az új korszakot meg-  
nyitó napirendje, amely „testvéri szeretetet  
visz a nemzetiségeknek” és hiszük, hogy nem  
tartják politikai szükségességéből tolmácsol-  
ták Csáky István gróf magyar külügyminiszter  
szavait, amelyek Erdély két részében levő  
népkisebbségeket mint a jobb jövő és barátság  
kapcsolatok kezesét tünteti fel. Nem akarunk  
sem mi, sem román testvéreink túszok lenni,  
akinek sorsa a viszonyosság parancsa alatt áll,  
hanem azt akarjuk, hogy egy jól irányított ki-  
sebbségi politika eltüntesse azt az érzést, hogy  
„idegenek” vagyunk azon a földön, ahová az idők  
körübe vezetett minket, ahánál a sors letelepít-  
te. Ennek a kisebbségi politikának az alapja  
nemcsak az értelem, hanem az okosság is. Az  
nem lehet, hogy Erdély népe az öröm és fájdalom  
között váltakozó hullámain éljen és ha Európának  
és a része fizikailag kettévágtak, mégis meg kell  
találnia a szellemi együttműködés egysége alap-  
ját. A magyar felelős államférfiaknak az utóbbi  
hét folyamán többször hangoztatott felfogása  
hivatalos politikai álláspont, amely meg fog va-

lósulni és hiszünk abban, hogy ez a magatartás  
párhuzamos tényeket fog teremteni Románia ré-  
széről is és az új politika nem módus vivendi

szükségmegoldás, hanem ars vivendi lesz, a jobb  
és nemesebb emberne az indulatokon felülkiseb-  
bedő életműve.

# Aranyer ellen Goedecke féle Anusol!

## A Ma parancsszava:

### Törvényesség, jogszeretet, emberiesség, példaadás, öntudat és bátor kezdeményezés!

Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion tábor-  
nok-miniszterelnök, államvezető a következőkben  
körvonalazza a polgári és katonai közalkalma-  
zottak számára a munka és kötelességteljesítés  
mikéntjét:

Három főszempont kell, hogy vezesse a  
közalkalmazottakat teendőik során:

a) a törvényesség, a jogszeretet, emberie-  
ség, példamutatás és kezdeményezés.

a) A teljes törvényességet kell követni min-  
den irányban, ezt kell minden tevékenység ki-  
indulópontjait választani, akár közszolgálati ér-  
dekben, akár személyi megmozdulásban történik  
a tevékenység. A törvényességet integrálisan  
kell alkalmazni, mert ettől függ a munka értéke  
és biztonságába vetett bizalom mérvé.

A törvényesség szemellett tartásánál a cse-  
lekvésszabadság teljes.

mert nem kell semmitől félni, mindenki emberi  
és hivatásbeli méltóságának jegyében fejthet ki  
kezdeményező munkát. A törvényesség megfelelő  
bátorságot ad és ez a kellő bátorságot is kölcsön-  
zi. Akinek nem lenne bátorsága, akinek egyéni-  
ségéből hiányzik ez a fontos adottság, az nem in-  
tézkedhet kellő bizottsággal sem felfelé, sem le-  
felé.

b) A jogot és jogosságot minden irányban  
el kell ismerni és ez nem értelmezhető többféle-  
képpen.

A jogosságnak erkölcsi alapja van, nem le-  
hetséges az a helyzet, hogy valakinek vala-  
mihez joga legyen és azt ne adják meg.

A fennálló jog és jogosság elvitázhatalatlan min-  
den társadalmi kategóriában.

c) Az emberiség legfontosabb teendője  
és kötelessége annak, akinek hatalmait vannak. Ez a  
tulajdonság nem hiányozhat a hadseregben sem,  
ahol ugyanúgy, mint a polgári közigazgatásban,  
az alantasnak lelki kapcsolatot kell éreznie  
előjárójával.

Mindenkinek személyiségét el kell ismerni, azt  
nem szabad elnyomni és az alantasnak kell leg-  
első sorban éreznie, mennyire figyelembe veszik  
az ő személyét is magasabb helyen. A főnök és  
alantas közötti viszony nem éleződhet ki és a te-  
lentély megóvása harmóniát is jelent egyben  
nagy és kicsiny, valamint kicsiny és nagy között.

A főnök szerepe az atyai gondoskodás és  
nem a brutalitás, a megalázás, vagy a meg-  
bántás.

Mert nem lehet áldozatot kérni csak a legcivízal-  
tabb formák között, szolgálaton kívül csakúgy,  
mint szolgálaton belül. Minél szélesebb körben  
alkalmazott emberiség érzés teszi valóban főnöké  
az előjárót, aki a jó szóval történő bánásmódot  
helyezi — mint egyik legelőkelőbb tulajdonságot  
— minden más bánásmód elé.

d) Ez az imént kifejtett bánásmód és maga-  
tartás már magában foglalja azt, amit jó példá-  
nak, példamutatásnak nevezünk, ami a minta-  
képet adja mindenkinek, aki alárendelt és aki a  
környezetében áll.

e) A kezdeményezésre külön súlyt kell fektet-  
ni.

A kezdeményezés az egyéni bátorság és ön-  
tudat jele: ami ugyanakkor vállalja a rizikó-  
t is.

A legszélesebbkörű kezdeményezést engedélye-  
zem úgy polgári, mint katonai téren, mert ez a  
gyakorlatban a rátermettség és egyéni kiválóság  
záloga. A hozzáértés, a törvényesség szempont-  
jai kell, hogy vezessék azt a kezdeményezést,  
amely kifejleszti az egyéni bátorságot is.

Ezek azok a főbb irányelvek, melyeket ha  
megért és átérez mindenki, egyben teljesíthető  
is a Ma nagy parancsszavát.

Bucuresti, 1940 szeptember 12.

ION ANTONESCU,  
tábornok-miniszterelnök,  
államvezető.

## Halálért halált kér a meggyilkolt férfi özvegye a vádlott fejére

Ez év május másodikán Ujmosnica község  
előtt az országtúron borzalmasan megcsontított  
férfi holttestére akadtak. Kiderült, hogy az illető  
Tóth Mihály huszonhét éves ottani munkással  
azonos, aki Timisoaráról az esti órákban kerék-  
páron igyekezett hazafelé. A sérülések azt mu-  
tatták, hogy a szerencsétlen embert egy autó  
gázolta halálra. A tönkrement kerékpárt meg-  
találták a holttest mellett.

A hatóságok megindították a nyomozást, a  
melynek során a munkás özvegye bejelentette,  
hogy férjénél több száz lei és egy rádiókészülék  
is volt, amelyet azonban nem találtak meg. El-  
tűnt az a hétszázötven lei is, amelyet Tóth Mihály  
a szerencsétlenség napján a pénzt és a rádió-  
készüléket ellopott. A gyanú Bondár Lajos mun-  
kársra terelődött, akivel utoljára együtt látták

Tóth Mihályt. Eleinte nem tartották kizártnak,  
hogy Bondár meggyilkolta a munkást és a holt-  
testet az országtúra dobta, hogy autószerencsét-  
lenség látszatát keltse. Bondár beismerte, hogy  
haza akarta kísérni Tóth Mihályt, aki részeg volt.  
Utközben azonban elváltak és Tóth egyedül foly-  
tatta útját. Később Bondár visszament, hogy  
megnézze, hazaért-e már Tóth Mihály és akkor  
ott találta az országtúron. Kihallgatása alkalmá-  
val tagadta a gyilkosságot és ezt a nyomozás  
sem tudta bizonyítani. Így aztán csak lopás és  
segélynyújtás megtagadása miatt indult meg el-  
lene az eljárás. A törvényszék tegnapi tárgyalá-  
sán bevallotta, hogy elvette Tóth Mihálytól a  
pénzt és a rádiókészüléket, de újból hangoztatta,  
hogy nem ölte meg. A tárgyaláson kihallgatták  
Tóth Mihály özvegyét is. A fiatalasszony a tár-  
gyalási elnöknek arra a kérdésére, hogy mit kér,  
a vádlottra mutatva így válaszolt:

— Halált a halálért!

Azután kijelentette még, hogy férje halálá-  
ért százezer lei kártérítést igényel, mert több hó-  
napos gyermeke apa nélkül maradt és annak ne-  
velése érdekében szüksége van a pénzre.

A törvényszék a perbeszéd elhangzása  
után úgy döntött, hogy az ítéletet hétfőn hirdeti  
ki.

## India a közeljövőben felszabadul

Tokióból jelenti a Stefani-ügynökség: Ma-  
tendra Pratap maharadzsa, az indiai nacionalis-  
ták egyik vezére kijelentette, hogy Brit-India  
zabadsága a birodalom végét jelentené. A roz-  
szat — folytatta a maharadzsa — gyökerestől  
kell kiirtani. Végül annak a reményének adott  
kifejezést, hogy India már a közeljövőben felsza-  
badul.

# HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok hívételeivel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhöz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félfévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak házhöz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félfévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, fél-évre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

23—10 és este 10 óra után: 23—15.

## Amíg a dohány eljutott odáig...

Talán nincsen elterjedtebb és népszerűbb valami a dohányzásnál. Követői egyforma békeséggel szívják pipáikat Afrika agyforraló kánikulájában, Amerika trópsztírodáiban a felhőkarcolók tetején és az örök hó és jég birodalmában, az eszkimósátor mélyében.

Egy dolog azonban bizonyos, hogy amióta 1496-ban San-Domingóban Romanus Pál spanyol szerzetesnek bemutatják a dohányzást — ő sem tudott leszokni róla.

De nem is akart. Aránylag rövid 440 esztendő a dohányzás írott története, — de valószínű, hogy az ottlakók sok száz évvel előbb kezdték a gondnyomasztóan sötét felhőt a dohány illatos, mármortadó füstjével elkergetni...

Egyetlen emberi szokást sem üldöztek annyira, mint éppen a dohányzást. Mindent megpróbáltak ellene. Hatalmas királyok parancsa, törvényszék drákói szigora sem bírta magallítani az „új” szenvedélyt. Szállt a füst a nagyhatalmú császárok palotájából és a szegény favágó kunyhójából egyaránt.

### A LÁNCAVERT DOHÁNYOSOK

Egészen más volt az élet messze Keleten! Az egyik szultán megparancsolta, hogy akit dohányzón csípnék rajta, csavarják ki a pipáját a kezéből, szúrják az orrán keresztül és szegényszemre láncra verve vezessék végig Konstantinápoly uccáin. A török módszert az oroszok még jobban leegyszerűsítették.

Egyszerűen levágták a dohányos orrát — a nemdohányzás érdekében... Azért a dohányzás mégis hihetetlenül elterjedt.

### MINDENKI FÜSTÖL...

A művész, a tudós, az író, az orvos, a mérnök munkája közben, előtte és utána folyton füstöl. A nagy alkotások a dohányfüst kekes golyójában születnek. Természetesen vannak kivételek is! Napoleonnak elég volt a puskapor füstje — ő maga

szenvedélyes tubákos volt...

Pipázni — bár szeretett volna — sohasem tanult meg.

Mint tudományos társasjáték igen érdekes volna annak a megállapítása, hogyan dohányoztak a tudósok? Még ennél is érdekesebb, hogy valamilyen nagy felfedezésben, vagy találmányban milyen és mennyi része volt a dohányfüstnek? — (ilis.)

— **Bíróság elé állítják Carol volt királyt pénzügyi üzemei miatt.** A Buna Vestire című fővárosi lap a londoni rádió hírdomása alapján közli, hogy bucurestii jólérsített körökben hír terjedt el, mely szerint Carol volt királyt felelősségre vonják pénzügyi üzemei miatt. A Nemzeti Banknál vizsgálatot indítanak és ez hamarosan fényt derít arra a körülményre, hogyan sikerült egyes személyeknek, akik közel álltak a volt királyhoz, vagy Lupescunéhoz, olyan gyorsan meggazdagodniok.

— **A kultúriszter felhívása a Timisoarára került nemzeti színház és opera személyzetéhez.** Bucurestiből jelentik: A kultúriszter rendelkezést adott ki, amely szerint felhívja a kolozsvári nemzeti színház és opera művészeti és adminisztratív személyzetét, hogy legkésőbb szeptember 16-ig Timisoarára jelentkezzenek. Akik eddig az időpontig nem jelentkeznek, kiléptetteknek tekintendők. (Rador.)

— **FRANCIAORSZÁG MEGHATALMAZOTT MINISZTERE HORTHY MAGYAR KORMÁNYZÓNAL.** Budapestről jelentik: Horthy kormányzó kihallgatáson fogadta Robert Dempiert, Franciaország budapesti meghatalmazott miniszterét, aki bemutatta megbízó levelét. (Rador.)

— **A régi vezetőség kerül az ortodox nőegylet élére.** Bucurestiből jelentik: Ion Antonescu államvezető a következő rendeletet bocsátotta ki: 1. Megsemmisítem a minisztertanács 3272. számú jegyzőkönyvét, mely a román ortodox nőegylet élére átmeneti bizottságot nevezett ki. 2. Visszahelyezem jogaiba a régi vezetőséget Cantacuzino Alexandra vezetésével. Az átmeneti bizottság ama tagjait, akik a régi vezetőségben nem szerepeltek, nem lesznek tagok.

(—) **Eljegyzés.** Antal Mancika (Brasov) és Basch István fogász (Sannicolaul mare) jegyesek. (Mindem külön értesítés helyett.)

(—) **Gyógyszerészek esküvétele.** A timisoarai gyógyszerésztisztület tagjai tegnap délelőtt szívtén itették Mihai királyra a hűségsküt. Bibescu-Roxin Iosif, a gyógyszerészakamara elnöke, a királyi helytartóságon vett részt az eskütételben, a gyógyszerészek pedig a gyógyszerészakamara helyiségében Bibescu-Roxin elnök kezébe tették le az esküt.

(—) **Jimboliai gazda öngyilkossága.** Koch Jósef, nyolcvanegy éves jimboliai gazdalkodó, hozzátartozóinak távollétében az élelmiszerkamrában felakasztotta magát és meghalt. Tettét betegsége miatt követte el.

— **Borzalmas öngyilkosság Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Borzalmas öngyilkosság történt szerdán délután a Filipescu-uccában. Iahoda Carol, a Siebenbürgisches Deutsches Tageblatt igazgatója a Filipescu-ucca 7. számú épületének nyolcadik emeletéről az uccára vetette magát. Zuhanása közben az öngyilkos egyik lába megakadt a hetedik emelet egyik ablakának kamrájában. A következő pillanatban azonban a horog kiszakadt a falból és a szerencsétlen ember az úttestre zuhant, ahol nyomban meghalt. Az öngyilkosság okának megállapítására a vizsgálat megindult.

— **Romanai új megyefőnöke.** Bucurestiből jelentik: Az államvezető Capitanescu Teodor alvezredest Romanai megye prefektusává nevezte ki.

— **Eltemették a Mercurea-Ciuciban meggyilkolt legionistákat.** A Buna Vestire jelentése szerint szerdán délután Predealon nagy legionista ünnepség keretében eltemették azt a negyvenhat legionistát, akiket szeptemberben öltek meg Mercurea Ciuciban. Az exhumálás alkalmából Mercurea Ciucion istentisztelet volt, majd Predealra szállították a legionisták holttestét és az ottani legionista kolostorban helyezték el őket nyugalomra. Ott fog pihenni a legionista-mozgalom többi vértanúja is.

(—) **Tettenért tolvaj.** A rendőrség elfogta Provice Terézia, Kunz-telepi asszonyt, akit tetten értek, amikor Vince Elvira, Eneas uccai lakosától ruhaneműeket lopott. Megindult ellene az eljárás.

(—) **Gazdátlán lovat találtak.** Topolevutl Mare községben egy fekete lovat találtak, amelynek gazdáját nem ismerik. A rendőrség felszólítja a ló gazdáját, hogy jelentkezze a rekási csendőrségen.

— **A párisi német követség volt tanácsosának gyilkosát német fogházba szállították.** A budapesti Mai Nap című újság newyorki jelentés alapján közli, hogy Grünspann, Von Rath, a párisi német követség tanácsosának gyilkosát húsz évi kényszermunkára ítélték és az egyik németországi fogházba szállították.

— **Szeptember 19-én lejár a Nemzeti Ujjászületés Frontja tagjainak vasúti kedvezménye.** Bucurestiből jelentik: A CFR vasútigazgatóság rendelkezést adott ki, amely szerint a volt Nemzeti Ujjászületés Frontjának képviselői részére kiadott vasúti szabadjegyek szeptember 19-ig bezárólag bírnak érvénnyel. Akiket ezen időpont után találnak ilyen szabadjegyekkel, azokat a vasúti személyzet csalóként fogja kezelni.

— **Az ardeali metropolita Caracostea nemzetnevelésügyi miniszternél.** Bucurestiből jelentik: Caracostea tanár, nemzetnevelésügyi miniszter csütörtökön kihallgatáson fogadta Balan ardeali metropolitát.

(—) **A zsidó ügyvédek helyzetének tisztázását a minisztériumtól kérték.** Megítük, hogy a timisoarai ügyvédi kamara tagjainak eskütételével kapcsolatban a zsidó ügyvédek azzal a kérelemmel fordultak a kamara ideiglenes bizottságához, hogy tegyék lehetővé a zsidó ügyvédek eskütételét is, mert a zsidótörvény hat hónapi időt engedélyez nekik ügyeik likvidálására. Ez a likvidálás azonban nem történhet meg, ha nem tehetik le a hűségsküt. A kamara ideiglenes bizottsága Brudariu Adrian dékán elnökletével tegnapi ülésén foglalkozott a kérelemmel és úgy határozott, hogy táviratilag az igazságügyi minisztériumhoz fordul és kéri a zsidó ügyvédek helyzetének tisztázását.

(—) **Pacha püspök eskütétele.** Pacha Ágoston dr. megyés püspök tegnap délelben Waltner Jósef dr. kanonok, püspöki irodaigazgató kíséretében megjelent Marta Alexandru dr. királyi helytartó előtt, hogy letegye az esküt Mihai királyra. A püspök az eskütétel után két példányban aláírta az esküszöveget. A papság egy-két nap múlva a püspök kezébe teszi le a hűségsküt.

(—) **Volt temesvári ügyvéd a román-magyar vegyes bizottságban.** Megírtuk, hogy szombaton Bucurestben megkezdte működését az a román-magyar vegyes bizottság, amely a bécsi döntés következtében a két ország között keletkezett függő kérdések rendezését tárgyalja. A bizottság tagjai között van Craciunescu Cornel semmitűszéki tanácselnök is, aki az állami főhatalomban történt változásig Timisoarai ügyvéd volt, majd később kineveztek semmitűszéki bírónak.

(—) **Szakkönyv író pedagógus a tirona- és zongoratanítást megkezdte.** IV. Str. I. Bratlanu 24. I. em.

(—) **Löbl Böske ritmikus tornaiskolájában szeptember 15-én megkezdődnek az órák.** Beiratkozní délelőtt 11—1-ig, délután 4—6 óráig, a régi helyen Piata Plevnei 3 sz.

(—) **MAGYAR NEMZETISÉG ROMÁN ÁLLAMPOLGÁROK OPTALASA.** A belügyminiszter táviratilag értesítette a megyei prefekturát, hogy magyar nemzetiségű román állampolgárok a román — magyar egyezmény értelmében annak aláírásától számított hat hónap alatt optálhatnak a magyar állampolgárságra és azután egy éven belül kötelesek elhagyni Románia területét.

(—) **Születések.** Az anyakönyvi hivatalbar a következő születéseket jelentették be: Ususan Petrus lakatos Petru nevű fia, Lórinz Ferenc napészáros Gizella nevű leánya. Fodor György András szobor György István nevű fia, Beke Béla hegesztő Lotár Béla nevű fia és Finkler János kereskedő Brigitta Mária nevű leánya.

(—) **A magyar szülőotthon és csecsemőgondozó javára K. A. a Magyar Népközösségnek a Magyar Házban levő irodájában kétezeröttszáz lelt adományozott**

Vidáman nézhet a jövőbe, ha megnézi Höfeherke testvérifilmjét, egy teljes estét betöltő színes filmsoda, 2 órai nyugalom, szórakozás:

## A nagy parádé Ferdinánd és a bika

Walt Disney színes filmjét



Öregek, fiatalok, nagyok, kicsinyek, jöjjetek és felejtsetek el gondjaitokat. 2 órai felejthetetlen élmény. Előadások naponta: 3, 5, 7, és 9.15 órakor. — Legfrissebb heti híradó. Premier, visszavonhatatlanul 14-én, szombaton — Csütörtök, péntek

**SHERLOCK HOLMES**  
**UTOLSÓ KALANDJA**  
Premier film!

## A zsir kilóját 70 leiben maximálták

fehér liszt, a népliszt és a népkenyér ára nem változott. A fakereskedők magas árait az árelnörző bizottság nem fogadta el.

A királyi helytartóság mellett működő árelnörző bizottság tegnap délelőtt Ciupe Gheorghe vezértitkár elnöklétével ülést tartott, hogy megvitassák a lisztkereskedők, a hentesek és a fakereskedők beadványaival, amelyekben biztosították a

maximális árak felemelését kérték.

A város részéről az ülésen, amelynek elnöke Io. Ionescu Liviu dr. volt, résztvettek Warth Péter dr. polgármester és Loichita Eutim dr. gazdasági tanácsnok. Megjelentek a tanácskozáson a lisztkereskedők, hentesek és fakereskedők képviselői

A lisztkereskedők — mint ezt már előzőleg jeleztük — kérték, hogy a fehér lisztnek az árát a viszonteladásban kilonként az eddigi 17.50 leiről 20 leire emeljék. Hivatkoztak arra, hogy a lisztet a malomban 17 leiel fizetik, ehhez járul külön a zsákhasználat, az illeték, a fuvar, számitani kell az elporlódást és a csomagolást is. Az árelnörző bizottság beható tanácskozás után kimondta, hogy a kerést nem teljesíti és

a fehér liszt maximális ára a viszonteladásban továbbra is 17.50 lei marad,

amely szemben azonban a malomban való nagykereskedési vételnél a fehér liszt árát 17 leiről 16.75 leire szállították le. Változatlanul megmarad a népliszt ára kilonként a malomban 12.50 lei, a henteskereskedésben 13 lei és

a népkenyér is 13 lei marad.

Nagy vita támadt a hentesek beadványának tárgyalásánál. Kérték, hogy a város a disznósir árát, amely eddig hivatalosan 60 lei volt kilonként 80 leiben szabja meg. A bizottság tagjai kifogásolták, hogy a legtöbb hentes sem tartotta be a maximális árát és a zsirt 70—72, sőt 80 leiert árusította. A város részéről rámutattak arra, hogy az élő sertés kilója a piacon 50 lei, ami nem teszi indokolttá a zsir ezen nagymértékű áremelését.

A bizottság a zsir árát végül 70 leiben maximálta

és felhívta a várost, tanulmányozza a disznótimisoarai és vidéki piaci árakat és a tapasztalatait az egközelebbi ülésen tegyen jelentést.

Szenvedelmes vitát idézett elő a fakereskedők beadványa. A beadvány felsorolja, hogy vagononként jelenleg a cserfa 11.500, a bükkfa 11 ezer, a bükkfadorong 9.600 és a cserdorong 10 ezer 600 lei. A fakereskedők kérték, hogy a bizottság a faárakat a következőképpen állapítsa meg vagononként: bükk 13.087, gyertyán 15.669, egy éves vágású gyertyán 16.353 és egy éves vágású cser 14.652 lei. Ezenkívül kérték, hogy a helytartóság járjon közbe az államvasutnál és a kormánynál, hogy

a tűzifának vasúti szállításánál hetvenöt százalékos kedvezményt adjon,

mint azt a bucurestii fakereskedők élvezik. Kérték azt is, hogy a helytartóság kötelezze a fatermelőket, hogy a városok ellátására biztosítsanak megállapított áron bizonyos famennyiséget, mert különben a télen nagy fainség áll elő.

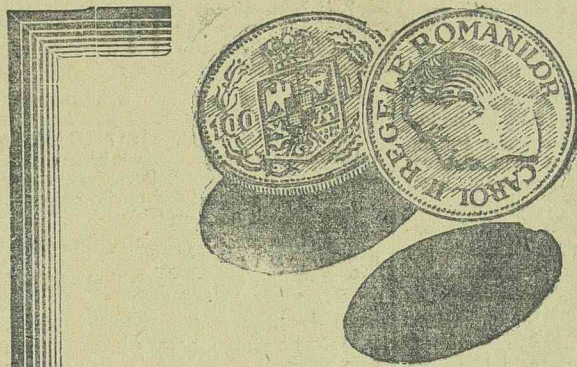
A bizottság végül is a cser és gyertyán számára 12.000, a bükk számára pedig 11.500 leies árát engedélyezett vagononként azzal, hogy ehhez az árhoz igazodik a két fanem dorongja is. Kimondta a bizottság azt is, hogy Timisoara és Arad városok tűzifaszükségletének fedezése érdekében sürgősen közbenjár a kormánynál a kért hetvenöt százalékos szállítási kedvezmény engedélyezése érdekében.

## Elena anyakirályné szombat déli előtt Jimbolian át az országba érkezik

Bucurestiből jelentik: Hivatalosan közlik Elena anyakirályné útfelépésének az országba érkezése alkalmából megállapított hivatalos programot:

E program szerint útfelépése a királyi palotánként éjjel 22 óra 30 perckor indul a banesai állomásról Jimbolianra, ahová szombaton déli előtt 10 óra 30 perckor érkezik meg. A felséges asszonyt hozó királyi különvonatot útfelépése a király és Antonescu Ion

tábornok, miniszterelnök, államvezető 11.05 perckor fogadják és a vonat 11 óra 25 perckor indul el Jimbolia határállomásról Banescu felé. Útfelépése I. Mihály királyt, Elena útfelépése anyakirálynét és Antonescu Ion tábornok, miniszterelnök, államvezetőt vivő különvonat útja mentén a vasútállomásokat mindennél virágokkal és zászlókkal díszítik fel.



## VAGYONT NYERHET

200 lei-vel ha az ÁLLAMI SORSJÁTÉKON játszik.

A mai nehéz időkben csakis az ÁLLAMI SORSJÁTÉK nyújtja ezt az esélyt.

Az ÁLLAMI SORSJÁTÉK szeptember 15-iki havi sorsjátékának húzása alkalmával 35.717 nyeresemény kerül szeptember 15-én.

A főbb nyeresemények a következők:

Sorszám	Arány	Nyeresemény	Lelei
1	a	2.000.000	Lei
3	a	1.000.000	„
6	a	500.000	„
15	a	200.000	„
42	a	100.000	„

Huzás szeptember 15-én

## ÁLLAMI SORSJÁTÉK

# LEGUJABB

## Londonban megállt az élet

Berlinből jelentik: A DNB közli Londonból, hogy az angol főváros összeköttetése a külvilággal megszűnt. Bent a városban csaknem teljesen szűnt meg a forgalom. Az Exchanger Telegraph angol hírközlő iroda jelentése szerint az angol nagykövetség Londonban délután 16 órakor zárta, hogy alkalmazottaik kipihenhessék fáradalmaikat mielőtt

az éjszakai légiútra sor kerül. Hasonlóképpen az éttermek 2 órával hamarabb, vagyis 21 órakor zárnak. Ugyanez a hírszolgálati iroda közli, hogy számos iroda költözik pincékbe és óvóhelyekre. Hatalmas munkáscsapatok éjjel-nappal dolgoznak új védelmi helyek építésén. A város nagyrésze villany- és világító gáz nélkül van.

## Az angol lapok palotái romokban hevernek

Stokholmból jelentik: A DNB tudósítójának jelentése szerint a svéd lapok felteszik a kérdést, hogy az olyan hangú beszédek, mint amilyenent Churchill szerdán este a rádióban mondott,

alkalmasak-e arra, hogy vigasztalást hozzanak

az angol népnek és főként a londoni lakosság-nak?

Felvetik a lapok azt a kérdést is, hogy az angol népszéles rétegei még mindig elhiszik-e Churchill állítását, amely szerint az angol légi haderő sikeresen védekezik a támadó németek ellen, holott

az angol légi haderőt a világháború naponta visszaverik.

Kétség merül fel az iránt is, hogy az angol nép tudja-e és akarja-e még folytatni a harcot, mint ahogy azt Churchill állítja. Az angol lapok esetleg lekötöznék Churchill szerda esti beszédét, ha erre módjuk lenne. A német bombák ugyanis szerdán a Fleet streetre zuhantak és súlyosan megrongálták a nagy londoni lapok palotáit. Részletek arról a bombázásról még hiányoznak, annyi azonban bizonyos, hogy

a Reuter-irodának csak az elmúlt évben befejezett hatalmas épülete súlyosan megrongálódott.

# Az elrejtett paradicsom

Néhány héttel ezelőtt örömtől repeső szívvel állítottam be Lajos bácsihoz. Sok jót hallottam már róla, beszéltem is vele egyszer életében — két éves koromban. Lajos bácsi más városban lakott és így nem lehet csodálni, hogy csak igen ritkán láttuk egymást. Mert mikor másodszer találkoztam vele, átutazóban voltam, Lajos bácsi nem jött idejében az állomásra és így csak intett nekem, mikor a vonat megindult. Értelhető tehát az öröm, hogy viszontláthattam. És kíváncsi is voltam egy kicsit, mert sokat hallottam már az én Lajos bácsim lakásáról. Hogy milyen nagyszerű, azt még elképzelni is nehéz. Nekem leghőbb vágyam az volt, hogy mire meg-növök, olyan lakásom legyen, mint Lajos bácsinak. Paradicsomnak képzeltem a szüleim elbeszélése szerint. Most itt volt a kellő pillanat, hogy betekintsek ebbe a földi paradicsomba. Az első kellemetlen meglepetés az volt, hogy sem Lajos bácsi, sem a nagynéni nem borult a nyakamba. Lajos bácsi hivatalában volt, a néni pedig a piacon. De úgy mondta nekem a család szépreményű csemetéje, a Jóska, hogy a néni mindjárt jön, csak biztosan találkozott valakivel a piacon. Körülnéztem a lakásban. Szőnyeg nem volt a szobában, egyszerű asztal állt a szoba közepében, négy kopott szék és egy ócska szekrény. Ez hát az a gyönyörű lakás, amely az álmaim netovábbja? De hátha a többi szoba szép?

— Nem nézhetném meg a lakást, amíg jönnek? — kérdeztem a Jóska gyerektől.

A Jóska ijedten rámnézett. Nagy számságot mondhattam.

—Máma nincsen ünnep!

— Azt én is tudom.

— Na és azt nem tudod, hogy a hálósobán kívül a többi szobába csak karácsonykor, husvétkor és pünkösdkor szabad bemenni?

Gondoltam, hogyha már a többi szobát nem láthatom, hát legalább a háló nézem meg. Kiábrándulásom itt sem volt kisebb. Az ágyaknak magas lehet az életkoruk. Olyan ócskák, hogy ha

az ember rájuk néz, már nyikorognak. Az éjjeli szekrények háromfélék.

— Kik alszanak itten? (Gondoltam, hogy talán mégsem Lajos bácsiék használják.) De csalódtam. A Jóska gyerek vigasztalt egy kissé.

— Van nekünk egy másik hálósobánk is.

— És az hol van?

— Oda most nem szabad bemenni. Csak ünnepeken használjuk.

— Talán van egy másik ebédlő is?

— Persze, hogy van! De azt csak akkor használjuk, ha előkelő vendégek jönnek.

Kisült azután, hogy a lakásnak van még három szobája, de a Jóska nem tudta, hogy azok milyenek, olyan ritkán látta. Csak a takarító tudna felvilágosítani, mert ő hetenként kétszer látja az elrejtett paradicsomot.

Lajos bácsi megjött a hivatalból és erre egymás nyakába borultunk. Az a nagy kegy ért, hogy megmutatta nekem ebéd után a lakást. A Jóska most már nagy tisztelettel tekintett rám és mikor három nap múlva elutaztam, azt mondta, hogy kezeskölok. (gebe)

## Elmegyógyintézetbe szállítják megfigyelés végett a jimboliai rablogyilkost

Ez év január 18-án reggel Jimbolian nagy vértócsában holtan találták a lakásán Hilger Magdolna hatvanhárom éves asszonyt. A csendőrség megállapította, hogy az asszonyt Jámber József harminc éves napszámos verte agyon egy darab fával és azután kirabolta a lakást. A rablogyilkos ügyében tartott táblai tárgyaláson a bíróság elrendelte Jámber elmeállapotának megvizsgálását. Ez meg is történt, de Vascan Dimitrie dr. törvényszéki orvos szükségesnek találta elmeagyógyintézetben való megfigyelését. Ezért a timi-csai ítélőtábla tegnap elrendelte, hogy Jámber Józsefet szállítsák a jimboliai elmeagyógyintézetbe, ahol a november 12-re kitűzött tárgyalásig marad megfigyelés alatt.

# = KÖZGAZDASÁG =

## Antonescu államvezető tájékoztatója az ország gazdasági újjászervezéséről

Helyes útra terelni a mezőgazdasági termelést, új alapokra helyezni az ipari és megoldani a forgalom problémáját

Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion tábornok miniszterelnök az ország gazdasági újjáépítésével kapcsolatban a következő nagyérdeműségű és alapvető fontosságú tájékoztatást intézte az ország népéhez.

Az ország gazdasági újjáépítésének és újjászervezésének, nyomban a hadvédelem talpraállítása után, illetve annak újjászervezésével párhuzamosan kell megtörténnie. A nemzetgazdaság újjáépítése a rendtelenségek, a rendszertelenségek kiküszöbölésével kezdődik és három nagy alappilléren nyugszik.

A három alappillér a) a mezőgazdaság, b) az ipar és c) a forgalom és a fogyasztás kérdésének újjászervezése és újjáépítése.

a) A mezőgazdaság problémájának megismerése és helyes útra terelése a legfőbb szempontok egyike. Komoly kidolgozott termelési tervet kell kidolgozni, mert tévedés azt hinni, hogy a hadsereg által történt igénybevétel juttatta súlyos helyzetbe a mezőgazdaságot. A hadsereg szükségletei az emberanyag 7 százalékát, a lovak 18 százalékát és a szarvasmarhák 1 százalékát vette csak igénybe, azonban a szerveztetlenség volt mindezek a főoka.

A bűzával bevett területek megkisebbedtek, zöldségfélék termesztése egyáltalán nem ki-elégítő, az állatállomány nagyon csökkent, a hal-tenyésztést elhanyagoltuk. Ilyen helyzetben elen-

gedhetetlenül szükséges a bürokratizmus megszüntetésével munkához látni.

Az őszi vetések ügye a legelső probléma, jó-minőségű búzára és egyéb terményre van szükségünk. Az állatállományt fel kell frissíteni és mezőgazdasági gépeket kell beszerezni. A mezőgazdasági mozgósítás során kerületekre kell osztani az állam mezőgazdaságát, munkáskarokat, állatokat és járműveket kell adni és e tekintetben a hadsereg segítségét is igénybe kell venni. Biztosítani kell a mezőgazdasági munka rentabilitását, így a hatóságoknak nyomban a helyszínre kell menniük praktikus intézkedések céljából.

b) Az ipari termelés újjászervezése ugyan-csak a rentabilitásnak alapszik, amit eddig soha nem vettek figyelembe. Meg kell szüntetni az egyes ipari termékek hiányát és a munkanél-küliséget. Igazságot elosztást kell bevezetni az elsőrendű fontos nyersanyagokban. Itt is termelési tervre van szükségünk, hosszú és kidolgo-zott tervre.

Egyszerűsíteni kell a vámeljáráásokat, hogy elsőrendű anyagokat könnyen lehessen behozni és azokat a nyersanyagokat szükség esetén fel is raktározni. Azon anyagoknál, ahol a behozatal lehetetlen, mindenképpen meg kell találni a mód-ját, hogy megfelelő helyettesítő anyagot készit-

sünk azok helyébe itt az országban. A régi anyagokat: ócskavasat, kaucsukot, stb. fel kell újbo használni a lehetőség szerint. Feltétlenül szüksé-ges az árak állandósítása, hogy a nép széles ré-tegei, a földműves, munkás és tisztviselő osztály hozzá juthasson fontos szükségleteihez. Különbö-ző iparágak szindikalizálásával egyszerűsíteni és egységesíteni kell azokat. A felesleges és csak elődli iparnak meg kell szünnie, azt ki kell kü-szöbölni.

c) A forgalom és fogyasztás problémájának megoldásánál a legfontosabb teendő a mezőgaz-dasági és ipari árak összehangolása. E ké-termelési ágak egymást kölcsönösen támogatni-kell és meg kell szünnie annak a régi rendszernek amely az egyik termelési ágat a másik hátrányá-ra előnyben részesítette. A mezőgazdának mód-o kell adni, hogy jó áron adhassa el termékeit és megfelelő emberséges áron szerezhesse be ipar-szükségleteit.

Egyes fontos iparcikkeknek alacsony árak-nak kell lenniük, amik a fogyasztásra jelentősek a luxuscikkek ezzel szemben lehetnek bármily-lyen drágák.

Úgy kell az állampolitikát megszervezni, hogy a szegényebb néposztály vásárló lehetőségét ne-hatadja túl. A gazdasági életben ezenfelül igen- fontos a hitelélet megnyitása legelőször is a me-zőgazdaság számára, mert ez vitális érdek. A hi-teinek és a hiteleknek produktívnak kell len-nie, a zsidó bankárszellemtől eddigi működéséne-meg kell szünnie a piacokon, mert a hitel nem a-kamatnyereségre, hanem a termelő munka meg-segítésére fog irányulni. Éő és petróleum telén-teszen 6. napos reaktározásnak kell lenni mindenütt az elarusító központokban, mert a sze-gényebb lakosságnak sem pénze, sem hordói ninc-senek nagy tartalékok elhelyezésére. Ez a fel-raktározás a helyi hatóságok kötelessége. Ugya-csak meg kell oldani a fűtőanyag problémáját. A élelmiszerek szállítását katonai teherautókon i-keresztül kell vinni, mert a katonaság mindenütt a polgári hatóság rendelkezésére kell álljon.

A főfogyasztási cikkek: a hús, kenyér, ola-szappan, stb. racionalizálását be kell szervezni hogy mindenütt elegendő mennyiség legyen belő-lük.

A forgalom tekintetében a legteljesebb é-legpontosabb távbeszélő és táviró berendezkedé-si megteremtési hangsúlyos vagy pontatlansá-ga ez irányban nem tűrhető, mert az elégedetlenség-mindig csak rossz események szülőanyja.

Antonescu tábornok mindent megtesz, hog-a román nép jólétét és nyugalomát megteremt-s ebben a gazdag, de eddig préda-ként kezelt ország-ban, bár minden probléma elintézéséhez még ez-néhány nap nem volt elegendő.

Az államvezető súlyos terhet vett magár-de biztosít mindenkit, hogy az ország csolnakj-ében a viharzó eseményekkel zúgó tengerbe-eben a viharverte időben is biztos révbe fog-juttatni. Minden igaz román segítségére lesz e-ben a nagy munkában és legyen is minden ig-azafias érzéstől fűtött egyen a gyárakban, vállalatokban, a műhelyekben, a földeken att-a biztonságos gondolatától áthatva, hogy Ant-nescu tábornok örökké minden ténykedésre, mi-den a haza érdekét szolgáló tevékenységre, az-reményt ébreszt és a diadalhoz vezet.

## A bányakoncessziók felülvizsgálása

Bucurestiből jelentik: A bányakoncessziók f-ülvizsgálására kiküldött bizottság tagjaivá az-államvezető a következőket nevezte ki: Elnök: Mác-rovici semmitől tanácselnök, tagok: Ariont, Simion Seteanu semmitől bírák és Alex. Cr-tescu, valamint Plenicéanu mérnök.

Az államvezető a következő rendelkezést bocsát-otta ki:

1. A miniszterelnökség mellett különleges i-zottság alakul, amely 12 évre visszamenőleg az-összes bányakoncessziókat különösképpen a petróleum-koncessziókat ellenőrzi. A bizottság 3 semmitől tanácsosból és 2 speciális mérnökből áll.

2. A nemzetgazdasági minisztérium e bizotts-rendelkezésére bocsátja az összes iratokat és do-szárokat.

3. A bizottság a miniszterelnökségnek sürg-jelentést tesz észleleteiről és az életbelépteten-rendszabályokról.

4. Minden más megelőző rendelkezés hatályt-lan.

ANTONESCU ION  
államvezető

= A MAT igazgatósága elhalasztotta a tiszt-selvi vizsgákat. A Monitorul Oficial 134. számáb-megjelent rendelet szeptember 16-ára versenyví-gát írt elő a monopól és fogyasztási illetékek ker-vedelmi igazgatóságánál megürrült állásokra. A ví-gát az igazgatóság közlése szerint későbbi időpont-halasztották el.

# Az 1 leies fix nemzetvédelmi adó eltörlése

Kik mentesülnek a fizetési bónok kibocsátása alól

Közöltük, hogy Antonescu tábornok, államvezető és minisztersínök elrendelte, hogy az ötven leies üli vásárlások mentesülnek az 1 leies fix nemzetvédelmi adó alól. Ezen rendelkezéssel az augusztus 1-i helyzet tért vissza. Szeptember 10-től tehát a legelső rendelet kibocsátásának napjától — kezdetétől hatállyal csak 50 leinél magasabb vásárlás után kivetendő két százalékos nemzetvédelmi adó.

A falusi kereskedők, továbbá azok a városi ke-

reskedők, akik az egyenesadótörvény 30. szakaszában létesített patenta fixa ötödik osztályáig van besorozva, tehát 25 ezer leinél nem nagyobb jövedelem után fizet adót, nem tartozik az 50 leinél alacsonyabb vásárlásról fizetési jegyzéket kiadni. A többi kereskedőkre nézve továbbra is fennáll a kötelezettség, hogy a nemzetvédelmi adó alá nem eső 50 leinél alacsonyabb összegű vásárlásokról is adjanak ki fizetési jegyzéket.

— Franciaországban is cellofibrin gyárakat állítanak fel. A farostokból készült ruha Párisban is tért hódít és miután Franciaországban igen sok a fenyő és egyéb szövetrostokra alkalmas fa, legkülönbözőbb Franciaországban és Belgiumban is felállítanak cellofibrinszövetet gyártó üzemeket. Az eddig a piacon levő anyag, semmibe sem különbözik külsőleg a gyanjú, vagy pamutszövetétől, csak az olóval történt felvágás után kesznek láthatóak a rostok. Németországban egyébként egyre nagyobb tért hódít a pexiglas, az üvegfonalból szőtt anyag.

— A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): 107 százalék felárral: angol font 851.80—877.37, dollár 211.05—217.97, svájci frank 48.13—49.58, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 873.54—899.78. Devizák 38 százalékos felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 32.15—32.78, francia frank 3.24—3.31, márká 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27 (felár nélkül), cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül), török líra 82.92—92.

— Az Egyesült Államok 500 millió dolláros kölcsönrel segítik a délamerikai országokat. Washingtonból jelentik: A szenátus 42 szavazattal 27 ellenében törvényjavaslatot fogadott el, amely az Import Export Banknak engedélyezte, hogy 500 millió dollár kölcsönt nyújtson a délamerikai államoknak. A törvényjavaslat a szenátus által eszközölt módosításokkal most átkerül a képviselőházhoz. (Rador)

## A vasuti felügyelőségek új beosztása

A CFR vezérigazgatósága Erdély területét három felügyelőségre osztotta. Ezek: Timisoara, Arad és Brasov. A timisoarai felügyelőség körzete: A Gura Vail-vonal, Subcetatei, Ilija, Radna, Sănanărești, Periam állomásokon át Stamara, Crucești, Jimboc, Vălcănești és Cenad határállomásig. Az aradi felügyelőség, Periam (kizárva a timisoarai felügyelőséghez) Sănanărești, Lupeni, Hunedoara, Brad, Predeal és Turnu Rosu pontok között terjed el. Az új beosztás szeptember 15-én lép életbe.

— Hatalmasan fellendült az olaszországi földművelés. Rómából jelentik: (Rador). A gazdasági hivatal jelentése szerint Olaszországban a földművelés olyan nagymértékben növekedett, hogy 1940-ben mintegy 50 millió köbméter tudnak kitermelni. Ez a földgázmennyiség 60 ezer tonna kőszén s 40 ezer tonna benzin megtakarítást jelent. Itt azonban lassanként az egész autóforgalmat földgáz bevezetésére alakítják át. Külön földgáz hálózatot építenek az országban, hogy az autók az eddigi benzinűtől állomások helyett innen szerezék be szilikéteiket.

(—) Bánsági gabonaárak. A bánsági gabonapiacra az árak a következők: búza 750, tengeri 640, zab 500, takarmányárpa 530, sörárpa 610 lei százilónként. A kamillatea kilója 80 és a fodormenta kilója 85 lei.

## TRÓNUSDONTÓ BALETTCIPŐ

A Déli Hírlap eredeti regénye.  
Írta: KUN-BAN ANDRIS

79

— Rólam? Mit akar velem Vilmos porosz király? Hiszen tudomásom szerint sohasem bántottam. Sőt emlékszem rá, hogy az egyik táncestélyemen, amelyet végignéztem, hevesen tapsolt, ami annak a jele, hogy a tetszését megnyertem.

— Ebben a levélben pedig a nemtetszését fejezi ki, — jegyezte meg szellemesen Lajos király.

Most már kíváncsi voltam a porosz király leveleire és megkérdeztem, nem olvashatnám-e el?

— Inkább csak elmondom magának, hogy miről van benne szó. — felelt kitérőleg a felség — mert meg akarom magát kímélni azoktól a közönséges kifejezésektől, amelyek a levélben hemzsegnek.

Tiltakoztam ez ellen:

— Ne kíméljen engem! Ha öfélése a porosz király nem restelte azokat leírni, akkor öfélése a bajor király nem restelje azokat nekem megmutatni. Meg aztán nem is számíthatok finomabb bánásmódra, mert hiszen egy közönséges spanyol táncosnővel szemben nem kötelező az úri modor.

Az uralkodó észrevette, hogy forr bennem a düh és az elkeseredés mondatja velem ezeket a szavakat. Azért gyengéden megölelt és megcsókolta kipirult orcámat.

— Most már sajnálom egyáltalában, — mondotta — hogy a dologról említést tettem. De gondoltam, azért szólok, hogy lássa, mennyire hiábavaló nálam minden áskálódás maga ellen.

— Helyesen cselekedte felséged, hogy a levélről említést tett és éppen azért újra kérem, szíveskedjék azt megmutatni. A mérgelem elpárolgott és már csak nevetni tudok azon, hogy mi mindennel

megpróbálkoznak, csakhogy felségedet elidegenítsék tőlem.

A király most nem habozott tovább és szó nélkül a kezembe adta a levelet. A levél így szól:

— Kedves kuzinom! Súlyos és nehéz időket élünk. A felelősségünk most kétszeresére nagyobb, mint eddig. Isten akaratából népek és országok élére kerülünk és azért nagyon kell ügyelni, nehogy népünket megbotránkoztassuk. Szomorúan értesülök róla, hogy te ezekre a szempontokra nem ügyelsz és olyan befolyást engedsz országodban Montez Lolanak, ami kárhuzatos és végzetes lehet. Gondold meg, hogy Montez Lola közönséges táncosnő. Az ilyen személyek, ha már megfélemlkezünk méltóságunkról és bizalmas viszonyba bocsátkozunk velük, megfizetjük és aztán útjukra bocsátjuk őket. Te azonban túlfizetted az értéket, mert nemcsak rengeteg pénz és ékszereket adtál, hanem fogatod, palotát, birtokot és sok egyébét. Azonkívül ott marasztaltad a szeretődöt Münchenben, polgárjogot és grófi rangot adtál neki. Nyilvánosan mutatkozol vele és megbotránkoztatod népedet. Mérélegelve mindazokat, amiket Montez Loláról hallottam, jóakarattal figyelemztelek, ülted kocsiba és küldjed el Münchenből. Ha ott marad, könnyen forradalom kitörésének okozója lehet. Lola Montezhez való viszonyod királyi tekintélyed ártalmára van és erkölerős polgáraidat megbotránkoztatja. Szeretettel kér, hogy fogadd el ezt a tanácsot és ölel kuzinod Vilmos.

Mikor a levél végére értem, összeszorítottam az öklömet és abban a levelet galacsinná gyűrtem.

— Felségednek mi a válasza erre az alváló levélre? — kérdeztem.

— Semmiféle válaszom nincsen, — mondta a király szilárdan — azaz úgy értem ezt, hogy nem felelek Vilmosnak. Egyébként ez a válaszom, de ez neked szól, Lola!

Magához lélet. Olyan tüzesen csókoit, hogy majd elolvadtam bele.

Mikor kábulatunkból magunkhoz tértünk, megkérdeztem:

— Mi indíthatta Vilmos porosz királyt arra, hogy ezt a levelet megírja?

— Azt kérdezze inkább a grófnő, hogy ki in-

— A hivatalos kamatláb leszállítása. Bucurestiből jelentik: A Banca Natională szeptember 12-ével a leszállítási kamatlábat 3 és fél százalékról 3 százalékra szállította le, kivéve a mezőgazdasági hiteleket, ahol a kamatlábat 2 és fél százalékban állapították meg. A lombard kamatlábat 4 és fél százalékról 4 százalékra szállították le.

— Esett a kőolaj papírok árfolyama. Bucurestiből jelentik: Szerdán a tőzsde nyugodt volt és egészen jelentéktelen üzletkötések történtek. A kőolaj papírok árfolyama esett.

— GÖRING TÁBORNAGY A RESICA-MŰVEK IGAZGATÓSÁGÁBAN. A Resica-művek részvénytársasága Bucurestiben megtartott legutóbbi közgyűlésén Göring Hermann német birodalmi tábornagyot az igazgatóság tagjává választotta. Göring tábornagy a Resica-műveknél érdekelt Skoda-művek képviselőjében került az igazgatóságba.

## Mozi

MOZAIK MŰSORA:

Péntek, szeptember 13.

APOLLO: Ördög és fruska (angol film).

CAPHOL: A zöld császár (német film).

CORSO: A nagy játszma (angol film).

SCALA: Sherlock Holmes utolsó kalandja (angol film).

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGALATA:

Pénteken, szeptember 13-án a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Sft. Ioan utcában levő Irgalmasok gyógyszerháza.

Gyárvárosban a Bađa Cartan téren levő Maszsalits gyógyszerház és a Stefan cel Mare utcában levő Zeiner gyógyszerház.

Erzsébetvárosban az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszerház.

Józsefvárosban a Preyer utcában levő Ungváry gyógyszerház.

Mehalában a Corvin gyógyszerház és Újvidéki Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

díthatta arra. Mert valaki tette és én már azt is tudom, hogy kicsoda. Csakis a némem csinálta ezt, Zsófia hercegnő, aki mindent elkövet, hogy miniket elszakítson egymástól. Azonban csalódik. Minden fondorkodása csődöt mond. Minden mesterkedése hiábavaló marad. Ha most nem volna szigorú től, elküldeném Zsófiát a starhembergi tó mellett levő kastélyunkba, ahonnan büntetésből nem volna szabad néhány hónapig kizárulnia. Am így majd alaposan megmosom a fejét és megtiltom, hogy két hétig elhagyhassa lakosztályát.

Dühösen rázta az ökleit és folytatta:

— Majd megtanítom én Zsófiát! Majd megmutatom neki, hogy nem árulkozhatsz ellenem büntetlenül a porosz királynál. A gonosz hárpia azért fordult Vilmoshoz, mert látta, hogy egymagában képtelen éket verni köznök. De, ha az egész világot is segítséggel hívja, akkor is erőtlén marad.

A király haragja őszinte volt, ami igaz szerelmének csalhatalatlan bizonyítéka.

85.

München, 1847. december 7.

Kétségtelen, hogy Zsófia hercegnő volt az, aki Vilmos porosz királynál agyarkodott ellenem és rábírta, hogy azt az ocsmányi levelet elküldje Lajos királynak.

Bizonyos, hogy Vilmostól Zsófia is kapott levelet és abban közölte vele, hogy mit írt Lajosnak. Az egyik müncheni lap ugyanis ma burkoltnak ír a dologról. Meseformában megírja, hogy Lasterland — a bűn országa — királya beléseretett egy kínai táncosnőbe, akinek a kedvéért elhanyagolja országát, népét és családját. Emiatt aztán Tugendland — az erények országa — királya levélben megpirongatja és felszólítja, hogy szakítson a táncosnővel, mert máskülönben annak hegyes balettcipője könnyen felrughatja trónusát.

Az újságot borítékban küldték el nekem ismeretlen jóakaróm.

Nem bosszankodtam rajta, mert hiszen már napok előtt megkaptam a bizonyítékot arra, hogy ez az áskálódás hiábavaló.

(Folytatjuk.)

# SPORTSESEMÉNYEK

## Ripensia-Unirea Tricolor nemzeti bajnoki mérkőzés Timisoaran

A nemzeti bajnokság második fordulója

A nemzeti bajnokságban vasárnap bonyolították le a második forduló mérkőzéseit. A múlt vasárnapi fordulóban általában az esélyesek nyerték a pontokat. Az UDR aránylag könnyen intézte el brailai ellenfelét és nagy gólarányú győzelmével egyelőre az első helyen áll. Vasárnap Ploestiben szerepel, a hol a Ploesti FC lesz ellenfele. A resitai csapatnak kétségkívül nehezebb dolga lesz, de az együttes ezúttal Timisoarán játszik, ahol az aradi Gloriát verő Unirea Tricolor lesz az ellenfele. A volt bajnokcsapat nyugodtan néz a mérkőzés elé, bár az obori csapat nem lebecsülendő ellenfél. A múlt vasárnap a Ripensia simán nyerte a Gloria CFR elleni mérkőzést, annak ellenére, hogy azt Galatiában bonyolították le. Aradon a Gloria vendége a fővárosi vasutas-csapat lesz, amely egyike az ország legjobb együttesének. A Rapid szereplése mindig eseményszámba

ment Aradon, éppen ezért a vasárnapi mérkőzés iránt is igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. Brádon a Mica csapata az FC Braila együttesével mér össze erejét. A mérkőzés nagy esélyese a homi együttes, amely a múlt vasárnap könnyen győzött a Craiovaik ellen. A Venus csapatának nem fog akadályt jelenteni a Gloria CFR, amely ellen most vasárnap játsza le bajnoki mérkőzését. A galatii együttes néhány játékosal erősödött, de úgy látszik ez sem segít rajta, mert legutóbb saját pályáján szenvedett vereséget. Végül a Sportul Studentesc az FC Craiova ellen játszik, amelyet minden biznnyal le is fog győzni. Most a bajnokság elején arra lehet számítani, hogy a bajnoki táblázat minden forduló után változik, amíg az erőviszonyoknak megfelelően lényegesebb változások nem fognak történni.

## Chinezul-Rapid B-liga mérkőzés lesz vasárnap a Banatul pályán

A B-liga első bajnoki fordulóján vasárnap négy timisoarai csapat kerül egymással szembe. A CAMT az Electrica ellen játszik, míg a Chinezul ellenfele az újdonsült B-ligás Rapid lesz. A Chinezul-Rapid mérkőzést délután negyedöt órai kezdettel a Banatul pályán játszzák le. A Rapid csapatában ezalbalommal már szerepelnek Eichler, Hoffmann, Pers/ám és Bücher, akiket a hírek szerint nyolcvanezer leírt megvásárolta a CAMT egyesületétől. Erősíti már a csapatot Haas, a Ripensia volt jobbszélsője is. A lila-kékek is legjobb csapatukkal állnak ki a mérkőzésre úgy, hogy érdekes és izgalmas játékra van kilátás.

A bajnoki mérkőzés előtt három órákor a Rapid kézilabda csapata a bucurestii CFR kézilabdázóival küzd. A fővárosi csapat a déli kerület bajnoka és timisoarai bemutatkozását sportkörökben nagy érdeklődés előzi meg.

Dohay Gyula a cluj KAC csapatában. A Sportul Capitalei írja, hogy ellentétben azzal a hírel, amely szerint Dohay az egyik oradeai egyesületben kíván tovább játszani, kiderült, hogy a timisoarai válogatott játékos jelenleg Clujon tartózkodik, ahol minden biznnyal a KAC csapatában fog játszani. A Kolozsvári Atlétikai Club vezetősége ugyanis elhatározta, hogy az egyesület újjászervezésének munkájánál a labdarúgócsapatot is régi nagyságára emeli.

Vaida, a Juventus volt játékos a Bucuresitibe érkezett. Vaida, a Juventus satumarei származású volt játékos Bucuresitibe érkezett. Ennek a megérkezésnek csurán az a körülmény kölcsönöz érdekességet, hogy a játékos eddig az oroszok által elfoglalt Chisinauban, az egyik kórházban feküdt betegen. Vaida legutóbb a ploestii Ferroemail csapatában szerepelt és a Chisinauban lejátszott mérkőzésen lábát törte és a kórházba szállították. Állapota annyira javult, hogy most már visszautazhatott Bucuresitbe, de játszani csak a tavasz folyamán lesz képes.

Kettős mérkőzés Bucuresitiben. A Bucuresitiben lebonyolításra kerülő Venus-Gloria CFR és a Rapid FC-Craiova mérkőzéseket közösen rendezik meg.

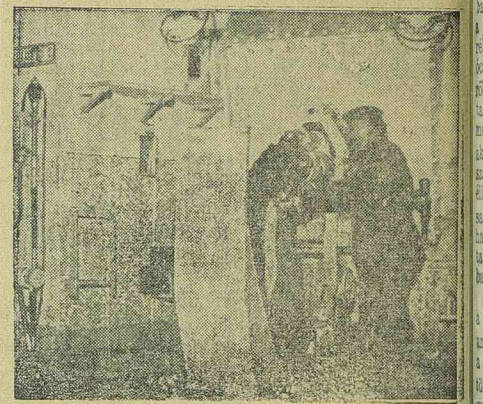
## Rádió

PÉNTEK, Szeptember 13.

Bucuresti. Rádió Románia és Rádió Bucuresiti. 13: Időjelzés, kulturális hírek. 13.15: Zene. 14: Hírek. 20: Időjelzés. Zene. Rádió Románia, Rádió Bucuresiti 20.40: Hírek. 21: Zene. 22: Rádió híradó, sport. 22.20: Hírek német, olasz, francia és angol nyelven.

SZOMBAT, Szeptember 14.

Bucuresti. Rádió Románia és Rádió Bucuresiti. 13: Időjelzés, kulturális hírek. 13.15: Zene. 14: Hírek. 20: Időjelzés. Zene. Rádió Románia, Rádió Bucuresiti. 20.40: Hírek. 21: Zene. 22: Rádió híradó, sport. 22.20: Hírek német, olasz, francia és angol nyelven.



A Maginot-vonal egyik páncelelője. Méter vastag beonfalak védték ezt a fedezéket, amelyet a franciák bevehetetlennek gondoltak.

# APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ÁLLASKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés húsz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szög 20 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szög 30 leu, minden további szó kettő leu. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Telefon: 28-10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Külti. — Nogrády trafik (Corso mozi mellett). Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45-06. — Wittek trafik, Bulevardul Regle Carol 54. — Galgóczy trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-13.

### ALLAST KERES

Sofőr, autó-mechanikus, fővárosi karnettel, bármilyen állást vállal. Cím a kiadóban. 1603

Intelligens nő hávezetőnői állást keres egyedülálló úri embernél. Vidékre is megy. III., Str. Memorandului 70. ajtó 2. 1926

Helyben, vagy vidéken, gyakorlott zongoristató zenekarban állást keres. Cím a kiadóban. 1624

### ALKALMAZÁS

Perfekt férfi fodrászsegéd, vizondoláló előnyben, fizetés megegyezés szerint, azonnalra kerestetik. Coafor Matyi, Lipova. 1628

### ADÁSVÉTEL

Házhely az V. kerületben olcsón eladó. Bővebbet V., Str. Veronica Miclea 5. Cseh. 1629

Nagyon jó állapotban lévő ebédő, bécsi gyártmány, jutányos áron eladó. Megtekinthető naponta 10 és 16 óra között. Schwartz L., Bulev. Diaconovici Loga 18. 1630

Keresek megvéteire egy jó kerékpárt és gyermekkoscót. Milos, Freidorf 11 uca 7 szám. 1622

Házak és telkek mindegyik kerületben és árban eladók. Családi és bérházak. Eladási megbízásokat vállalunk! Csereházak az utóbb elcsatolt területen „Imobiliaria” I., Bulev. Regina Maria 11. a főpostával szemben. 1617

Elköltözés miatt eladó Arad megyében Sft. Ana mellett levő Olari község határában a malom csatornán 2 emeletes vám-malom 46. H. P. erejű vízturbina, 40 lóerős Diesel nversolaj motorral, 64 katasztrális hold föld, szép lakás, több gazdasági épülettel, sertésbirtalddával, nagy gyümölcsöskerttel. A malom föld nélkül is eladó. Csak személyesen tárgyalok. 1620

### LAKÁS

Délfekvésű modern 5 szobás lakás II. emeleten november 1-re kiadó. I., Bulevardul I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 1155

### KÜLÖNFÉLE

Két iskolás fiút, 13-14 éveset, teljes ellátásra veszek. Minden iskolához közel. Khes I., Str. Braniste I. I. em. 2308

Koresma lakással október 1-re kiadó. IV. Str. Gării 13. Bővebbet Veljanovits IV. Str. Preyer 6. 1618

Temesvártól tíz percre levő (Comuna I. G. Duca) 3 szobás és 2 konyhás házamat elcserélném 1 szoba-konyhás házzal Kolozsvár, Nagyvárad környékén, vagy más vasútállomás mellett, levő magyarországi községben. Cím: a kiadóhivatalban. 1601

Elcserélném baimareit 14 holdas gyümölcsösömet házastul, fürdőszobával, parkettel, villanyvilágítással, gazdasági felszereléssel, Jonathan almafákkal, évi minimális 150.000 leu jövedelemmel ardeali, vagy banati, regáti birtokkal, avagy házzal. Else Colonel Petrescu Bozovici. 1627

Köztes diákienyokat felveszek, zongora és fürdőszobahasználattal. III., Str. Badescu 11. Serban. 1571

Kétszobás irodahelyiség kiadó. I., Str. General Doda 3. a Dicasterialis épülettel szemben. 2310

Dávid Bucolf si-a pierdut buletinul rosu, gasitorul este rugat a-1 preda la politie. 2423

Modern emeletes központi fekvésű timisoarai házamat elcserélném hasonló clujai, vagy oradeai házzal. További két szép háztelek központban kis családi házárt elcserélhető. Cím a kiadóban. 1625

**Tartós hullám**  
a legújabb módszer szerint olajjal főzve  
**Waltrich**  
fodrász  
II. Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok  
1-2-3-6 villamos megállójánál.

**Irodaképzés**  
A beiratások megkezdődtek  
**ENGELMANN G.**  
gyors- és gépipró szakiskola  
FIGYELEM! IV. Str. Bonaz 4.  
Telefon 42-81.